

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones uenerabilis magistri Nicolai de blony
decretoru[m] doctoris. capellani episcopi Bosnomensis.
ualde deseruientes populo. sed et clero utcu[m]q[ue]
docto eos digne legenti. predicanti. aut ...**

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 22. XI. 1494 - 1495

Dominica tertia in aduentu.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31214

mare eo q̄ om̄is delectatio carnal̄ in amaritudine cōuertit. que etiā d̄r flumen. q̄ a fonte originalis cōcupiscentie derivatur. Sedo amor beneficiorū diuinorum redimit nos a cordis pusillanimitate. De q̄ in ps̄. Redemptionē misit d̄ns p̄ suo. mā dāuit in eternū testamētū suū. Floranter dicit istā redemptionē testamētū domini Testamētū enī qd̄ vltimo nobis d̄ns reliquit est memoria dilectiōis sue. quā mandauit in eternū seruare. Hoc est. vt semp̄ q̄d̄iu viuim⁹ manifestare p̄ exhibitionez op̄is. z nō interrūpatur ex pusillanimitate cordis. Et bene p̄mittit. mandauit in eternū testamētū suū. Cetera mandata quāq̄ exp̄rābūt. sed dilectio in eternū stabit. Jō dicit mādatū eternū z testamētū semp̄ternū. Tertio timor ex cōsideratiōe suppliciorū redimit z liberat a p̄sumptione. Qui enī cōsiderat districcionē extremi iudicij z examinis. nō p̄sumit etiā de op̄ibz bonis. **Piere. xv.** Liberabo te de manu pessimorum z redimā te de manu fortium. **Pan⁹** fortium sunt opa virtutū. q̄ tunc bene dirigitur si eorum extrema pensant. **Ecc̄. viij.** Recordare nouissima z in eternū nō peccabis. Nouissima ista sunt. mors. iudicij. z gehēna. **Horre** nihil p̄t cogitari horribilē. iudicio nihil terribilius. gehenna nihil intolerabilius. Nū enī timor ad ista accedit. tunc peccatū expellit. z negligentia nō admittit. p̄ qd̄ homo d̄r liberari a p̄sumptōe. Quarto spes z cōsolatio diuina redimit a desperatione. iuxta illud ps̄. **A** custodia matutina vsq̄ ad noctē speret israel in domino. Quia apud d̄nm misericōdia zē. Desperat homo qz fragilitas inclinat eū ad culpam z feueritas vel iusticia iudicis querit vindictā. Sic videt angelū eiecū de celo. z boiem exulem de paradiso. mundūz deleri diluuiō. linguas cōfundi diuersiloq̄o. ciuitates exuri diuino incēdio. sanguinez martyru z fundi pyrānozum gladio. Sed nō desperes. qz apud d̄nm misericōdia copiosior est q̄ n̄ra peccata. **Plaz** z si cōsumpsisti om̄es dies in vanitate iuuetutis. saltez in senectute cōuertere z saluaberis. Quia et d̄ns. **xij. hora.** i. in vltima erate homis mittit in vineā. z reddit mercedē. quā nob̄ prestare dignetur copiosus redemptor dominus noster iesus christus.

Dominica tertia in aduentu. I.

Sermo VII.
Quam audisset iohannes in vinculis opa christi. **Mat̄. xij. Luc. vij.** In hac terra d̄nica sc̄ta mater ecclesia recolat aduentum xpi in mortē cuiuslibet hominis. in cui⁹ figura inducit euāgelium de Iohāne baptista. q̄ p̄pinquus mortis. victus in carcere herodis. misit duos discipulos suos ad xpm. ad certificandum eos de aduentu xpi. significans p̄ hoc q̄ qlibet fidelis debz ante mortē suā sollicitus esse de salute sua. vt instāte mortē sua certus sit de aduentu xpi ad ip̄m cōsolandū z saluandū. **Qui⁹** figura habet Iosue. **ij. ca.** Ubi iosue misit duos viros exploratores ad cōsiderandū terrāz p̄missionis. Qui reuerſi ad iosue narrauerunt ei oia que acciderant eis. Sic fecit et iohānes mittēs duos discipulos ad xpm q̄ p̄misit nobis dare terrā viuētū. nō lacte z melle manantē. sed gl̄ia humanitatē z diuinitatis sue habundātem. Qui renūciauerūt iohāni ea q̄ viderunt z audierūt facta a xpo. Sed hoc idē figurat. **ij. Reg. iij.** Ubi abner misit nuncios ad dauid dicens. fac meū amicitias z reducam ad te vniuersum isrl. Abner interpretat p̄ris mei lucerna. Et significat iohem baptistāz. de quo saluator ait. Iohānes ip̄e erat lucerna lucens z ardēs. Iste ḡ abner mittit ad dauid. i. ad xpm. q̄ interpretat manu fortis. De q̄ in ps̄. **D̄ns** fortis et potens in pl̄io. Mittit autē nuncios iohes ad xpm vt factat secū amicitias. nō vt ip̄e recipiat in amicitia xpi. cū iā fuerit amicus xpi ex vtero m̄ris sue. De q̄ saluator ait q̄ ip̄e fuit amicus sp̄o si cōgaudēs bonis xpi. sed vt amicitias p̄curaret inter xpm z discipulos suos q̄ de xpo dubitabāt. vt sic vidētes signa z miracula ei⁹ in xpm p̄fecte crederēt. z i amicitia recipent p̄ fidē. de q̄ ḡdē missione ira dicit euāgelij. **Cū** audisset iohes in vinculis opa xpi. In h̄ euāgelio tria describunt. **Primo** nāq̄ describit iohis p̄ discipulos interrogatio. **Sedo** describit saluatoris ad interrogatiōē p̄positā data r̄sio. **Tertio** p̄ponit iohis p̄ xpm corā turbā cōmēdatio. **Primū** tangit cū d̄r. **Cū** audisset iohes in vinculis. **Sedm** cū d̄r. **Et** r̄ndens ihs ait illis. **Tertij** cū d̄r. **Illis** autē abeuntibz cepit ihs dicere ad turbas de iohanne.

Dominica tertia aduentus

Dixi primo q̄ hic p̄mo describitur Iohannis p̄ discipulos suos interrogatio. cū dicitur in p̄ncipio. Cū audisset iohes in vinculis opa xpi. Pro quo sciēdū q̄ sicut dicit **Si** gardus in Cronica sua. Iohānes fuit in vinculis p̄mo anno p̄dicatiōis xpi. qui de eisdez vinculis misit duos discipulos ad xpm. Sed verius aliū dicit q̄ hoc factus fuit scdo anno p̄dicatiōis xpi ante pascha. Causam autē detentiōis sue p̄ herodē. vt refert mgr̄ in scolastica historia. Ioseph⁹ narrat dicēs eū predicasse hoibus iusticiā. et obtentu baptisimi multos p̄gregasse in vniū. Timensq̄ herodes dispendiū populi sui sequētis iohannē. captiuauit eum postea decollauit. Ob qd̄ ip̄e herodes postea solus miserabiliter fuit victus p̄ eteritū arethe regis. Cuius tū dicit q̄ ip̄e iohannes audiens herodē rapuisse vxorem philippi fratris sui. et cū ea publice adulterari. et iuit de heremo in quo iā diu morabarur artissimā vitā ducens. et venit ad herodem arguēdo eū de adulterio predicto. Propter qd̄ herodes irat⁹. misit mīstros et tenuit et alligauit i vinculis iohem. vt dicit expresse **Mar. vi.** Et posuit eū in carcerē vt dicit **Mat. xiiij.** Et hoc est qd̄ dicit **Isa.** Cū audisset iohes in vinculis scz sedens i carcere herodis. Et vt refert Cronica. et p̄ liber historie eccliasice hoc factū est in castello seu opido quodā arabie trans iordanē. qd̄ dicebat **Matberūthe.** Cū ḡ audisset opa xpi. i. miracula tā in doctrina q̄ in ope. **Actu. x.** Pertrāsīuit bene operādo et sanādo omēs opprellōs. Mittens duos discipulos suos. duos p̄ter h̄ vt eis reueris magis credat. qz in ore duoz vel trūit stat omne verbū **Deutero. xvij.** **Ait illi scilicet** xpo p̄ discipulos. vt illis. i. discipul⁹ misit vt p̄ponerēt h̄ quod seq̄tur. Tu es qui ventur⁹ es. an aliū expectam⁹. q. d. ad discipulos. Si mihi nō creditis q̄ testimoniiū phibeo de xpo. vos ipsi interrogate vtz ip̄e sit ille q̄ ventur⁹ est. scz messias in lege p̄missus q̄ debet saluare isrl. an aliū expectamus. **Ubi dicit Ariso.** q̄ duos ostēdit venturos. scz xpm et anti xpm. **Ioh. v.** **Ueni** ego in noie p̄ris mei et nō accepistis me. venit alter in noie suo. illū accipiet. Sed vt euident⁹ pateat causa hui⁹ q̄stionis. est sciendū q̄ vt colligit **Ioh. iij. ca.** Cū iohes

baptizaret in ennon. qd̄ idē est qd̄ aqua. i. iuxta salem q̄ est villa a q̄ melchisedech dicit⁹ est rex. vbi multe aque erāt. et nōdū iohannes missus esset in carcerē. **Ex tūc** facta est q̄stio inter discipulos iohis et int̄ iudeos de baptisimo. Discipuli enī iohis vidētes q̄ iohes omēs quos baptizabat mittebat ad xpm. sed xps ecōnverso nō mittebat ad iohem p̄ se baptizatos. Et et h̄ iudei dicebant xpm maiore iohāne. Et ideo p̄tendebant eū eis discipuli iohis indignati cōtra eos q̄ eoz mgr̄m minores reputabant xpo. cū tū ipsi iohes p̄ferret etiā xpo. Et p̄ter hoc dicebat iohāne. Rabi. quē tu baptizasti trās iordanē. Et cui testimoniiū p̄hibuisti. i. clarū eū et circūspectū hoibus ostēdisti. **Eccē** hic baptizat et omēs veniūt ad eū. q. d. dimisso te et p̄tempo. Sed iohes volēs eos ab errore reducere leniter eos corripēbat dicēs. Nō potest hō aliqd̄ accipere scz bonitatē nisi fuerit ei datū desup. q. d. Quicqd̄ habet ip̄e a deo habet. et ideo si vos p̄tradicitis ei. deo p̄tradicitis. **Verū** licet sic iohes discipulos de xpo certificasset. nihilomin⁹ adhuc de xpo dubitabant an ip̄e esset messias. Cū ḡ iohes postea detentus esset in vinculis et in carcere herodis anticipis. vidēs sibi mortē imminere zelans p̄ discipulis suis. ne ipsi in errore p̄missio ip̄o decedēte p̄ mortē perirēt. misit eos ad xpm. vt p̄sonaliter experirent de ip̄o an ip̄e esset q̄ p̄missus erat i lege maior iohāne. Fecit autē iohes prudenter qz experit ip̄s opez xpi. vt sic factis docerētur q̄ verb̄ erudiri nō poterāt. vt dicit **h̄ Crisostomus.** Formas autē eis q̄stionē caute. Nō ei dicit **Ite** ad xpm qz melior me est. Quia sic ip̄i estimassent eū de se humillime sensisse. et p̄sequēs sibi plus adhererēt. sed formas q̄stionē vt ip̄i interrogēt eū. et sic videāt opa q̄ p̄ ipsuz fiebāt. et discāt distātiā inter ipsuz et illū. **Sed** h̄ q̄rit cur iohes q̄ xpm digito mōstrauerat dicēs. **Eccē** agn⁹ dei. ecce q̄ tollit p̄cā mūdi. hic de xpo dubitādo interrogat an ip̄e esset. **Rūdeo** breuiter fm̄ **Gre. in omel. vij.** q̄ nō q̄rit dubitādo de aduētū ip̄i in mūdū. **Sz** req̄rit vt sciat si is q̄ p̄ se in mūdū venerat. p̄ se etiā ad inferni claustra descēdat. vt quē p̄currēs nascendo mūdū nūciauerat. hūc moriēdo et ad inferos p̄currēdo nūciauerat. **Ait ḡ.** Tu es qui ventur⁹ es. ac si apte dicat. **Sicut** p̄ hoibus

nasci dignat' es. an etiam p hoib' mori di-
 gneris insinua. vt q' natiuitas tue precur-
 sor' extitit. mors etia' precursor' fiam. vt ven-
 turu' te inferno nunci. que ia' venisse mudo
 nunciavi. **S**z dicit' iohes fuit plus q's p/
 p'pha. vt dicit' hici euagelio. q'no' q' ipm p se de-
 scensurum ad inferos no' cognouit. **R**ndet
 Bre. in omel. i. sup. **Ezech.** q' sp'us p'pheticus
 no' sp' mente eq'liter de oib' illuminat. q'ngs
 eni' de p'ntib' t'm docet. q'ngs de futuris t'm.
 q'ngs de v'risys. **Iohane** g' solu' de p'nti illu-
 minauerat. ostendendo illi oia q' circa myste-
 riu' incarnationis ei' fuerunt. sz no' que circa
 xpi' morte' vel descensu' ad inferos. z sic sol-
 uis dubiu'. **Sz** Hilari' hic simplr' dicit q'
 no' ppter se sz ppter discipulos suos iohes mi-
 sit ad xpm vt auctoritate dicit' suis opa co-
 ferret. **Hec** xps ali' expectaret q's cui testi-
 moniu' opa prestitissent. **S** **P**otest t'm
 distingui triplex mod' dubitatiois. **Pri-**
 mus est infidelitas q' fuit i iudeis. **Sec-**
 unda dicit' q' fuit in discipul'. **Tertio**
 pietas vt in petro **Mat. xvi.** **Ab** sit a te do-
 mine. **Et** de isto mo' vltio dicit' q'da iohes
 dubitasse sicut p' videns filiu' pegrinatu-
 ru'. dicit' licet sciat. vis pegrinari. **Circa** ista
 parte euageli' trahunt tres morales do-
 ctrine. **Prima** e' q' iohanes eritens in car-
 cere z vincu' ad xpm mittit. ad significan-
 du' q' nos in tribulatioib' positi debemus
 ad xpm z ei' auxiliu' recurrere. **Ad** h' ei' fre-
 quenter de' imittit tribulationes in nos vt
 xpm ex eis req'ram'. **Na' fm** Bre. **xxvi.** mo-
 ral'. **Aures** cordis sepe p'urbatio apit q's
 mudi' p'speritas claudit. **Un' fm** Aug. sup.
 ps. **xxx.** **Inter** rectu' z prauu' cor hec e' diffe-
 rentia. q'z prauu' cor de tribulatioib' mur-
 murat. rectum cor in tribulatioib' exultat.
Talis fuit ille q' dicebat. **Libere** gliabor i
 infirmitatib' meis. **Debem'** g' pot' agere
 gras xpor' huiles preces ad eu' mittere tpe
 tribulatiois. vt in ipsis p' solatione' valea-
 mus inuenire. **Secda** moralitas e' q' ioha-
 nes q'diu fuit liber extra domu' herodis.
 liber de xpo z pala' nunciabat veritate'. **Sz**
 intra domu' herodis inclusus. format q'si
 dubitatione' de veritate. ad significandu' q'
 predicator' veritatis q's diu sunt liberi ex-
 tra curias regu' z p'ncipu'. libere anu'ciat ve-
 ritate'. sz cu' beneficijs detinent' z q'si ligantur
 in curijs magnator'. vt sepi' subtrahunt
 veritate'. **De** q' dicit' **Rom. i.** **Com**mutauerunt

veritate' dei in medaciū. **Et** isti dicunt adu-
 terantes verbu' dei. **Loz. iiii.** **Tertia** mo-
 ralitas est q' iohanes imminente morte sua
 discipulos certificar' de xpo voluit. ne i er-
 rore periret. ad significandu' q' p'ffamili-
 as maxime debet' intendere sup oia vt coru'
 filij z familia in recta fide et bonis morib'
 succedant z reliquant'. no' sicut q'da qui co-
 gitant pl' quod filios suos in diuitijs z the-
 sauris relinquat'. iuxta illud ps. **Dimiserunt**
 reliquias suas paruu' suis. no' curantes si
 filij sint luxuriosi. ebriosi. lufiores. vani z i-
 solentes. **Allegorice** aut' iohanes interpre-
 tarur gra' dei. q' quide' tuc in vinculis e' q'n
 vicijs carnis vel mudi' obfidet' z tenet liga-
 ta ne p'ficiat. **Ro. i.** **Veritate'** dei in iniusti-
 cia detinet'. **Loz**pus aut' nrm carcer e' im-
 pediens aiām ne p'ficiat in p'ceptatione' veri-
 tatis. fm m'gm in de vita xpi. **Un' Sap.**
 ix. dicit'. **Loz**pus qd' corrumpit aggrauat aiām
Et **Ro. vii.** **Quis** me liberabit de carcere
 mortis hui'. **Vincula** q' homo ligat in
 hac vita sunt multiplicia. **Primu'** est origi-
 nalis culpe. h' est vinculu' z occupie. **Ro. vii.**
No' qd' volo bonu' ago. sed qd' odi maluz.
Secm vinculu' est original' pene q' tene-
 bant p'ces in limbo. **Isa. xlii.** **Dedi** te in fe-
 dus p'li mei vt deducas de p'clusionis vincu'
Tertiu' vinculu' est actual' culpe. **In** ps.
Funes p'ctor' circumplexi sunt me. **Hec** vin-
 cula fuerunt sedechie **Diere. xxx. r.** **Ob**side-
 tur ciuitas. sz anie p' praua' delectationes.
capitur p' praua' opationes. **rex** excecatur per
 praua' p'suetudine'. **vincit'** p' obstinationes.
Quartu' vinculu' p'ntis miserie **Deze. r.**
In funiculis ade' traham te. p' hos ei' tra-
 hantur ad deu'. iuxta illud **Breg.** **Dala** q'
 nos hic premunt ad deuz ire cōpellunt. **De**
 istis vinculis mitteredi sunt duo nunci' ad
 xpm. **Et** p'mo. p'positu' p'frendi de p'critis.
 z p'positu' cauendi de futuris. **Per** hec eni'
 duo certificant' aliqliter ho' q' xpus venit in
 mente' e' p' gram'. **Post** istos duos discipu-
 los itez mittat alios duos scz abstinētia z
 deuota' ofone'. **Per** p'mu' reuocat' animus
 ad sapientia'. **Sicut** p'z de dantele **Dani-**
 elis. i. **Et** de salomone **Eccs. ii.** **Per** scdm
 dubietates si q' sunt circa fide' solunt'. vt
 dicit' **Aug.** **Post** istos duos mittat alios
 duos scz timore'. q' p'parat' via' grie' z carita-
 ti in corde hois. **In** ps. **In**itinz sapie' tior
 dñi. z amore' q' ipaz gras p'fuar. **Iuxta** illud

Dominica tertia aduentus

Ego diligeres me di. i. dilectioe mea p'fuo.

Dixi secundo q' in v'bis **L** p'missis eu'gelij p'ntis p'sequeter describitur saluatoris no' stri ad interrogacione sibi p'posita data r' spon'sio. cu' sequit. Et r'ndes i'esus ait illis. **L**entes renunciate iobani q' audistis r'vidistis. **Q**ue audistis scz ab alijs anteq' buc venistis. r' q' vidistis postq' buc venistis. **P**o' rerant bene isti discipuli dicere illud. **P**a. **S**icut audiuim' sic vidim'. **Q**u' sic. **Q**ue audistis in p'dicatioe r' vidistis in miraculoz opatione. q. d. **C**essent v'ba. ybi loquuntur opa. **E**t est docum'entum p'dicatorib' vt no' solu' v'bis. sed eti' factis p'lm doceant. **N**e dicat de eis illud **Mat. xxij. Dicunt** eni r' no' faciunt. **Q**uia fm **Ber'n.** **E**fficaci or' est vox operis q's f'monis. **S**ed dice res q're dicit. **R**enunciate iobani. cum t'n vt dicitu' est iobanes p'se no' dubitauerit scz discipuli. **R**n. vt p' eoz r'fisionem iobanes co' solaret. sicut p' eoz dubitacione turbabat. **I**tem q're x'ps no' arguit desiracione istoz sicut illoz. **Mat. ix. Ut** q'd cogitas mala in cordib' vris. **R**n. q't illi ex malicia. isti ex ignoracia dubitabat. **D**einde x'ps recitand' miracula cora' ipsis facta dicit. **L**eci vi'dent. claudi ambulat r'c. **S**icut d' **Lu. vij.** **I**n ipa hora x'ps mlros cecos claudos et infirmos cora' istis discipul' curauit. r' enu' merat h' sex euidentia opa q' fm p'p'az vaticinia ondeb'at manifeste ipm ee x'pm. **P**ri' mo ponit cecoz illu'ariodez. v'n die. **L**eci. f. **D**us. videt mo. q. d. **S**i sciret' p'p'az sc'pta apte intelligeret' me esse messia in lege p'omissu'. **N**a **Isaias** de me p'p'erauit di. **Isa. xxxv.** **D**e' ipe veniet r' saluabit nos. tuc aperiet' oculi cecoz. r' aures surdoz patebit. **T**uc saliet sic'ceru' claud'. r' apra erit lingua mutoz. **P**oc' gerat p'mu' signu' adu'et' x'pi visio cecoz vt **Isa. xliij.** **D**edi te in luce' geru'. **I**stud iple'tu' e' de duob' cec' q'by x'ps donauit visuz. vt **Mat. xx. r' Lu. xvij.** **E**t in ceco nato de q' **Jo. ix.** **C**laudi abul'at. h' no' legit' ex'p'sse i' eu'gelio. scz p'babile e' q' h' fecit cora' eis. vt d' **Lu. xij.** q' cora' eis curauit mlros a languozib' eoz. **L**egit' p'terea **Mat. ix.** **E**t accesserut ad eu' ceci r' claudi in re'plo. r' sanauit eos. **C**laudicatio aut' e' q' da' languoz in pot'etia gressiua puans recto in'cessu boiez. **L**eprosi mudant' **Mat. ix.** **E**t **Lu. xvij.** ex'p'sse de h' b'. **Mat. ponit**

de vno. **Lucas** de decē. r' sic. x. lepro'sos mu' dauit x'ps. **S**urdi audiunt. **I**stud habet **Mat. viij.** ybi x'ps fecit surdos audire. **P**ortu' resurgit. **I**stud p'z de lazaro **Joh. xi.** **E**t de puella archisynagogi **Mat. ix.** **E**t d' adolecēte **Lu. vij.** **I**ta miracula v'la dabat v'ez testionu' q' x'ps fuit fil' dei vt dicit **Amb.** **P**aupe's eu'gelizant. i. denunciat h're regnu' celoz. vt d' **Mat. v.** **B**eati paupe's sp'u. r' sic p' eu'geliu' beantificant. fm **Bozra.** **U**el eu'gelizant. i. in eu'gelio instruit. vt in p'dicatioe sit nlla d'ra inter paupe's r' diuites. **Isa. lxij.** **A**d annuciadum paup'ib' misit me. **A**ntiquus eni soli diuites b'ntificabant. iuxta illud p'a. **B**tm' dixerut p'lm cui hec sut **U**el eu'gelizant. i. eu'gelizat fm antiqm' g'maticā vt sit deponēs. v' eu'gelizant. i. p' eu'geliu' curant r' credūt mag' eu'gelio q's diuites. v'n **Jo. vij.** nu' q'd ex p'ncipib' alijs credidit in illu'. scz turba hec q' no' nouit legē. maledicti sunt **I**stud hodie videm' p'ri' nue q'n verule r' paupe's int'edūt f'moni v' p'dicatioe. diuites vo' vacat somno r' volu'prati. **A**t patet h' duo docum'eta. **U**nu' e' q' x'ps voluit p'dicare paup'ib'. **P**ri' o vt p'ncipiū n're fidei no' eēt in magnificētia secl' scz in v'rtute dei **Isa. ij.** **P**aupe's elegit de'. diuites i' fide. r' heredes regni. **S**ec' o vt ostendat no' ee acceptōes p'sonaz apud deū. fm **Dieo.** **T**ertio vt p'fudat supbia phariseo r' r' adu'atiū p'dicator. q' n' nisi diuitib' p'dicat. dicēs. **E**t q'd deberē p'dicare verule vni q' me no' itelligeret. **S** q's **Breg. di.** **U**ri nā v' saltē v'nā aiaz p'dicatioe mea lucrifacere. **S** di. t'n mlti sc'i p'p'he i' v'et'i testamēto silia miracula faciebāt. quō g'erāt ista attēstācia x'pi diuitate. **N**a thobias fuit illu'at' p' filiu' suū ex i'formatōe āg'li **Thob. ij.** **D**e has suscitauit mortuū. **ij.** **Reg. xvij.** **R**n. q' oēs illi fecerūt vt m'lti dei v'rtute alia. **X**ps ar' h' fecit vt dñs au'cte p'p'a. v'n de ipo d' i' p's **Qui** facit mirabilia sol'. **D**ic' glo. **A**lij sc'i fecerūt mirabilia. scz n' soli scz cū dō. **X**ps ar' solus. qz p'p'a v'rtute. v'n **Jo. xv.** dicit de se. **S**i no' venis'sez r' opa n' fecis'sez q' n'eo ali' fecit eis. p'cū n' h'rent r'c. **i**bide. **S**p'ual' ar' hec oia r' hodie x'ps facit in nob' p' sua p'dicatioez nā p' v'bij di illu'iant' errātes et igrātes. q's excecant malicia ipoz. vt dicitur **Sap. i.** **C**laudi recre incedūt q's incuruat diurtur na affectio in malo. **ij.** **Reg. xvij.** **U**sq'quo claudicat' in duas p'tes. **L**eprosi mudant'

quos maculat inuidia occupacione carna-
lis. iij. **Re. y.** Erat vir fortis diues sed le-
profus. **Surdi** audiunt q̄s derinet duri-
cia obstinare mentis. **P̄s.** Ego aut̄ rāq̄ sur-
dus nō audiebā. **Portui** resurgūt. i. se-
parati a vera vita q̄ est deus uiuificātur p̄
grām inhabitātem. **Cap. xxi.** Occidit ho-
mo p̄ maliciā aīam suā. **Paupes** euāgelizā-
tur. i. defectuosi in grā z v̄tutibz dīant̄ per
xpm. **In p̄s.** Paupes facti sumus nimis.
Hec sunt q̄ tollit fides z p̄dicatio xpi. **Nā**
ratio iā illuminat. affectio rectificat. cōcu-
piscētia extinguit obstinatio frangit. pec-
catū fugatur. grā dat. **Sic** q̄ possum⁹ di-
cere. **Venerūt** mihi oīa bona pariter cū il-
la. **Cap. vii.** Tandē sequit̄. **Et** beat⁹ q̄ nō
fuerit scandalizatus in me. **Hic** certificat
discipulos illos p̄ opa passionis sue futu-
re. **Uñ** dicit. **Beat⁹** q̄ nō fuerit scādaliza-
tus in me. **Hugo** de sctō victore dubitan-
do sc̄z de mea diuinitate sicut vos. z h̄ tūc
cū me viderit pati. z nō me negabit. **Et** in
h̄ corrigit inuidiā istoz duoz q̄ scādali-
zabant de xpo. **Uñ.** **Beat⁹** q̄ nō fuerit scā-
dalizatus tpe passionis. sicut ille bon⁹ la-
tro q̄ videns cū pati vt hoīem cōfessus est
eum deū. vt d̄r. **Lu. xxiij.** **Cōuerso** male-
dictus latro sinister q̄ de xpo fuit scādali-
zatus dicens. **Si** fili⁹ dei es salua temet-
ipm z nos. vt ibidē d̄r. **Sed** certeyis rot-
signis nō scādalizari debuerūt sed amī-
rari. vt dicit **Grego. in Omel.** **Sed** vii. p̄-
cessit istud scādaliū. certe ex h̄. qz incredu-
lis stultū visum est. vt p̄ homibz auctoz vi-
te moreret̄. z inde p̄tra cū homo scādaliū
sumpsit. vnde ei debitor ampl⁹ esse debu-
it. **Inq̄r Grego. in Omel.** **Nā** fm ipsum.
Tanto ab homibz dignius honorād⁹ est.
quāto p̄ hoībz indigna suscepit. **Hec** ille.
Sed dicit̄ **Matth. xxiij. d̄r.** **Ne** homini il-
li p̄ quē scādalius venit. quō ergo xps fuit
causa scādali. **Rū.** q̄ xps nunc⁹ fuit causa
scādali actiue. sed bene materia z occasio
esse potuit. vii. z petra scādali d̄r. **Isa. viij.**
Petra enī nullū scādaliat. qz facit nature
sue debitū. **Sed** de petra cecus vel incau-
tus scādaliat qui ledit. **Uñ** scādaliū in
greco idē est qd̄ offendiculus seu ruina vel
impactio pedis fm **Iobem** in catholicō.
z **Dugui.** **Et** diffinit sic scādaliū. est dicitū
vel factū vel signū cui⁹ occasione trahitur
q̄s in p̄sentum mortal peccati. **Sed** glosa

sup **Matth.** dicit q̄ est dicitū vel factūz mi-
nus rectū p̄bens alijs occasionem ruine.
Dodo stat q̄ xps nulli dabat cām acti-
ue ruine. licet ipi sumebant tam ex v̄bis q̄
ex factis suis occasionez scādali male in-
terpretādo ea. z murmurādo contra illa.
Uñ christus nō dicit. **Beat⁹** qui nō fuerit
a me scandalizatus. sed dicit in me. **D**
Dixi tertio q̄ in v̄bis p̄missa
describitur **Iohan-**
nis p̄ xpm cōmendatio. **Et** h̄ quadruplici-
ter. **Primo** enī cōmendat̄ a constātia p̄se-
uerantie. p̄ cōparationē arūdinis. **Sēdo**
a vestū asperitate. p̄ cōparationez curie re-
gum. **Tertio** ab excellētia p̄betie. p̄ cōpa-
rationē cuiusq̄z p̄betie. **Quarto** ab offi-
cij dignitate. p̄ cōparationē ad ministeriū
angeli. vnde dicit. **Illis** aut̄ abeūtibz. **No-**
luit eū cōmendare corā discipulis. **Primo**
ne ei adulari videret̄. hoc enī est p̄uerforū
q̄ in facie laudāt. z in parte vituperāt. **Sē-**
cūdo ne discipuli in cordibz suis de iohan-
ne extollerent. supra xpm eum reputātes.
Levit ergo dicere de iohanne ad turbas.
Et causa fuit hui⁹ cōmendatiōis vt amo-
ueret de cordibz turbaz dubitacionē. **Et**
eo enī q̄ iohānes pus xpm demonstrauit
aperte. z nūc de ipō querit quasi dubitati-
ue. potuit turba scādalizari de iohanne q̄
esset leuis z incōstans. nūc sic nūc sic crede-
do. **Ideo** xps cōmendat iohāne de p̄stan-
tia p̄seuerantie fidei quā habuit ad christū
a p̄ncipio vsqz ad finē. z tam extra vincula
q̄s in vinculis. **Dicit** ergo. **Quid** existis in
desertū videre. arūdinez vento agitatam.
Matth. iij. d̄r q̄ exibat ad eū oīs hieroso-
lima z omis iudea z oīs regio circa iorda-
nem. **Recmirū.** cū ipē esset p̄mus heremi-
cola noui testamēti. z vite excellentissime.
Est aut̄ sciendū q̄ arūdo est leuis z vento
faciliter cedēs. **Sēdo** est int⁹ vacua z fru-
ctu carens. **Tertio** est in fundamento val-
de debili. quia in luto posita. **Ita** tria re-
mouet christus a iohāne. **Non** enī fuit le-
uis z mobilis. quia nec in aduersis nec in
prosperis a soliditate fidei mouebatur. vt
dicit **Dilarius.** **Sēdo** non fuit vacuus.
quia grātia dei ex vtero matris sue reple-
tus **Lu. i.** **Tertio** nō fuit i fundamēto de-
bili. sed firmo. qz i fide xpi fundat⁹. **Fides**
aut̄ xpi est illa petra supra quam fundata
est ecclesia. **Matth. xvi.** **Super** hāc petrā

Dominica tertia aduentus

edificabo ecclesiam meam. quasi ergo di-
ceret. vos putatis cum leuem. sed certe nō
est leuis s; p̄stās in oi rpe. Sc̄do cōmēdat
eū auestimētoz aspirate dicēs. Sed quid
existis videre hoīem mollib; vestitū. Si-
cut enī dī Barth. iij. Ipe iohes erat in de-
serto. cui? esca erat locuste que sunt parua
animalia volitātia p̄ modū saltus r̄ repiunt
in deserto indec. r̄ fritra cum oleo sunt cibi
pauper. Sicut mel siluestre qd̄ reperitur in
truncis arbor; vel herbis p̄toroz. vt habe-
tur. j. Reg. xiiij. Vestimentū autē eius erat
de pilis cameloz. et zona pellicea p̄ange-
bat. Et q̄b; patet austeritas vite ei?. Vult
ergo x̄ps dicere. q̄ si iohes esset adulator.
ipe nō esset in deserto. sed in regio palacio
vbi mollib; vestiret. q̄b; vestimēt q̄ in do-
mib; regū sunt. Ad hēni multi adulantur
magnatib; vt cū ipis cōmorantes delictis
vranē. Sed hoīes veritatis talia aspernā-
tur. Un̄ narrat Valerius marim? li. iij. ca.
iij. Qd̄dā arispus dixit diogeni olera la-
nanti. Si dionisio adulari velles olera n̄
lauares. Cui ille r̄ndit. Si tu ista edere
velles dionisio adulari nolles. Et sequit.
Dic veridicus annūciator veritatis. ma-
lens olerib; suscitari q̄ magnatib; adula-
ri. Tertio cōmēdat eū ab excellētia p̄phe-
tie. Un̄ sequit. Sed qd̄ existis videre pro-
phetā sc̄z t̄m. existimātes eū p̄dicere futu-
ra solū sicut ceteros. Etia dico vobis plus
q̄ p̄phetam. qz ipe etiā p̄sentialiter christū
demonstrauit. quē p̄phete solū p̄dixerunt.
In trib; autē excessit p̄phetas. Primo in eo
qz d̄nū p̄phetaz baptizare meruit. Sc̄do
qz p̄phētie sue effectuz digito monstrauit.
Tertio qz nōdū nar? p̄phetauit. p̄ os sc̄li-
cet matris elizabēth. v̄dicit Orige. Quar-
to cōmēdat ab officij dignitate cum dicit.
N̄c est enī de q̄ scriptū est. sc̄z p̄ Dalachi
am. p̄pheta ca. iij. Et p̄sona dei p̄ris ad fili-
um. Ecce ego sc̄z de? p̄ m̄ito Joh. j. Fu-
it homo missus a deo. Angelū. Ecce officij
um dignissimū. qz angelicū. quoz est reue-
lare secreta diuina. r̄ vitā innocentē r̄ celi-
bem ducere. q̄ p̄parabit viā ante faciē tuā.
id est. ante manifestatiōē tuā in mundo.
Iohānes enī p̄parauit viā in co: d̄ito fide-
liū. s. p̄dicatiōi x̄pi. baptismo x̄pi r̄ vite x̄pi.
Nam p̄dicauit penitentiā vt dī Barth. iij.
Postea fecit x̄ps Barth. iij. Johan-
nes baptizauit in aqua. x̄ps autē in aqua et

spū. vt dī Joh. iij. Iohānes vitā duxit ce-
libem. vt dī Barth. iij. Christus autē nō
habuit vbi caput reclinaret in maria pau-
peritate. lassitudine r̄ defectuositate vsq; ad
mortem. mortē autē crucis. Un̄ in ps. Pau-
per sum ego r̄ in laborib; a iuuetute mea.
Et sic p̄parauit x̄po viā. i. corda audientiū
ad recipiendū x̄pm p̄ p̄dicatiōē suā et ba-
ptisma suū. Unde de x̄po dī in ps. Parauit
lucernā x̄po meo. Attendant q̄ quisq; qual-
est hic cui ipa veritas testimoniū p̄hibuit.
Et hic exp̄ssa est forma p̄dicatoz veritatis
in q̄ttuor. Primo vt sint p̄stantis fidei. ne
sint arundo q̄a vento tollit. Sap. v. Se-
cūdo vt sint in vita austeri. ne mollib; in-
duantur. Tertio vt sint clari i noricia scri-
pturaz ad modū p̄phetaz. Quarto vt sint
celestis p̄uersatiōis more angeloz. Phi-
lip. iij. Nostra cōuersatio in celis est. E
Circa materiā p̄ntis sermonis tria oc-
currūt dubitabilia. Prīmū est vtrū omne
scandalū sit mortale p̄ctm. Sc̄m vtrū
vltus p̄ciosoz vestimētoz sit om̄ib; equali-
ter p̄hibitus. Tertū vtrū adulari sit sem-
per mortale p̄ctm. Ad prīmū respondeo
fm Tho. iij. q. c. r̄liij. arti. ij. q. scandaluz est
duplex. actiū r̄ passiū. Contingit autē
fieri dictū et factū alicui? esse occasionem
peccādi dupliciter. Uno modo p̄ se q̄ sc̄z
aliq; p̄ se suo malo facto vel verbo inten-
dit aliū ad peccatū inducere. vel etiā si ipse
hoc nō intendit. t̄m factuz est tale q̄ de sui
ratione habet vt sit inductiū ad peccan-
dū. Pura q̄ aliq; publice facit peccatū. vel
quod habet similitudinē peccati. r̄ h̄ voca-
tur scandalū actiū. Sed p̄ accidēs q̄n̄ p̄-
ter intentionē operāis r̄ p̄ter conditio-
nem operis aliq; male dispositus induci-
tur ad peccandū. Pura cum quis inuider
bonis alioz. r̄ sic ille qui facit non dat oc-
casionem ruine. sed ille sumit occasionem
scandalū passiue. Et his infero q̄ scanda-
lum est semp peccatū in eo qui scandaliza-
tur. similiter actiū. potest t̄m scandalū pa-
tientis esse sine peccato agētis. Sed tunc
an semp sit mortale. Respondeo q̄ nō semp.
quia scandalum ex infirmitate vel ex
ignorantia non est mortale. cū sit defectus
cōsequens naturā sicut r̄ alij. et hoc vocat
scandalū pusilloz Barth. xviij. S; scāda-
lū ex malicia r̄ invidia maloz p̄uertētū bo-
na facta vel p̄ba bonoz. est semp mortale.

Et hoc vocatur scādalu phariseoz. de q̄b̄ dicit saluator. **S**inite eos. ceci s̄t 7 duces eozū **Matth. xx.** Et p̄ tali scādalo nūq̄ aliqua veritas est obmittēda. **Ad scōm du bium** r̄ideo fm̄ **Thom. ii. ij. q. clxxij. ar. j.** **Q**u in ip̄is rebus exterioribz quibz hō vrit̄ non est aliqd̄ vicium sed ex parte homis q̄ immoderate vrit̄ eis. **Q**ue quidē immode rantia p̄t esse duplex. **U**no modo p̄ com parationē ad p̄suetudinē hoim̄ cū quibus aliq̄s vivit. **U**n̄ **Aug. in li. cōfessionū dic.** q̄ ea que contra mores hoim̄ sunt flagicia sunt. 7 p̄ sequeū vitāda. qz turpis pars q̄ nō cōgruit suo vniuerso. **A**lio mō est imo derario in vsu talū rerū ex inordinato af fectu mētis. **E**t quo p̄tingit q̄nq̄ q̄ hō ni mis libidinosē talibz vritur. siue fm̄ cōsue tudinem eoz cū q̄bus vivit. siue etiā p̄ter cōsuetudinem. vt dicit **Aug. in de doctrina christiana.** **C**ōtingit aut̄ ista inordinatio af fec̄ tripliciter. **U**no modo q̄ aliq̄s ex su p̄r suo cultu vestū gloriā querit. sicut di ues epulo **Lu. xij.** **A**lio mō q̄ p̄ istū cultuz querit delicias corpales. sicut etiā diues idem q̄ induebat purpura exterius adyā nā gloriā. 7 bisso subius ad delectationē. **T**ertio q̄ nimīā diligentīā 7 sollicitudinez apponit ad exteriorē vestū cultū. etiā si nō sit inordinatio ex parte finis. **A**lio mō cō tingit ista inordinatio ex parte defectus. **U**no mō ex negligētia homis quaz hō nō adhibet ad hoc vt exteriori cultui honeste vritur. **S**icut illi qui trahūt vestimētum p̄ terraz. quos appellat phus molles. **vij. Eth.** **A**lio mō ex eo q̄ ip̄m defectū exteri oris cultus ordinar ad vanā gloriāz. **D**e q̄ dicit **Aug. in li. de sermone dñi in mōte** q̄ etiā in sordibz 7 lutosīs vestibz p̄t esse ia ctantia. 7 tanto periculosior. quāto sub no mine seruitutis dei decipit. **E**t his infero plura. **P**rimo q̄ q̄nq̄ reddūt cultū 7 orna tum vestū peccatū scz sup̄fluitas vt vestes mulierū p̄ terram 7 lutū p̄tense. **S**cōdo p̄e ciositas vltra statū agruum. **T**ertio curio sitas vltra p̄suetudinē cōis vsus. **Q**uarto mollicies vt p̄pter delectationē. **Q**uinto ni mia speciositas. p̄pter vanitatis apparentiā **S**cōdo infero q̄ in dignitatibz constituti. 7 ministri altaris licite vrit̄ p̄ciosioribz q̄ ceteri. patet qz nō vrit̄ p̄pter sui gloriā. sz ad significandū sui ministerij excellentiaz. vel cultus diuini. **E**t ideo in eis nō ē vicio

sum. **T**ertio infero q̄ vti vilioribz vestibz cōpetit his q̄ alios verbo 7 facto ad peni tentiā horrant. sicut fuerūt. p̄bere **D**e qui bus ad **Pe. ij.** dicit q̄ circūerūt in melo tis. in pellibz caprinis. **U**n̄ quedā glo. di cit **Matth. iij.** **Q**ui p̄niam p̄dicat habituz penitentiē p̄ndat. **E**t his patet q̄ ornat⁹ vestū nō eq̄l̄iter om̄ibz cōpetit. sed fm̄ di uersas p̄ditōes et status. **U**n̄ **Tho. dicit ibidem post Aug. in epla ad possidonūz.** **Q**u mulieres h̄ites viros p̄nt se licite or nare ad placendū viris suis. **E**t tamē si vi dua hoc faceret vel virgo q̄ nō intēdit ha bere virū peccaret mortaliter si ad placen dū viris aliaz hoc faceret. **S**ed si ex q̄daz leuitate hoc facerent peccaret venialiter. **O**m̄ibus t̄m̄ feminis nudare capita. gene raliter dicit esse p̄c̄m. vt dicit. **j. Pe. ij.** **N**ō obstante etiā cōsuetudine quacūq̄ que nō est in hoc laudabilis. **S**ilr̄ dicit. **O**m̄nibz feminis generaliter phibira est fucatio. q̄ est quedā species fictionis. 7 nō p̄t esse si ne peccato. **U**n̄ dicit **Aug.** **F**ucari figmen tis q̄ rubicundior vel candidior appareat. adulterina fallacia est. **N**ō t̄m̄ talis fucatio semp̄ est mortale p̄c̄m. nisi q̄n̄ fir p̄pter la sciniā vel in dei p̄temp̄tū. **E**t in h̄ casu di cit **Epriān.** q̄ tales manus deo dedecus inferunt q̄n̄ id qd̄ ille formauit reformare cōtendūt. **D**icit t̄m̄ q̄ aliud est tingere pul chritudinē nō habitā. 7 aliud est occultare turpitudinē ex aliq̄ causa puenientes. pu ta ex egritudine vel h̄mōi. hoc. n. est licitū. **j. Coz. ij.** **Q**ue puram⁹ cē ignobiliora mē bra corpis. his honorem habūdantiorē circūdam⁹. **A**d tertū dubiū de adulationē r̄ideo breuiter fm̄ **Tho. ij. ij. q. cxx. ar. j.** q̄ peccatū mortale est qd̄ cōtrariat caritati. **A**dulationē autē q̄nq̄ contrariatur caritati q̄nq̄ nō. **C**ōtrariatur autē caritati triplici ter. **U**no mō rōne ip̄i⁹ materie. scz cuz q̄s laudat alterius peccatū. 7 hoc est mortale peccatū **Isa. x.** **U**e qui dicit malum bonū alicui ad h̄ vt fraudulēt ei noceat vel cor poralit vel spūalit. **E**t h̄ est etiam mortale p̄c̄m. **P**rouer. xxvij. **M**eliora sūt vbera di ligēis q̄ fraudulēra oscula odier̄. **T**ertio cū laus adulatoris sit alicui occasio peccā di etiā p̄ter adulatoris irētiōez. **E**t i h̄ oport ter p̄siderare vtz sit occasio data l accepta 7 qualis ruina subsequatur. sicut recte de

Dominica tertia aduentus

scandalo dictū est. Si autē q̄s ex sola au-
ditate delectādi alios vel etiā ad euitādū
aliq̄d malū vel cōsequēdū aliq̄d in necessita-
te alicui adula? fuerit. nō est p̄tra caritatē
Q̄n̄ non est pct̄m mortale sed veniale. Et
his p̄z q̄n̄ adula? sit pct̄m mortale et q̄n̄
veniale. Et q̄z ista tria pct̄a maxime nocēt
Ideo fugiēda sunt a nobis vt x̄po veniēti
in morte n̄ra. expeditur parati occurrā?
letiq̄z eū videamns. Nō nobis p̄cedere di-
gnetur ip̄e d̄ns n̄r qui viuūt et regnat in se-
cula seculorū Amen.

Dominica tertia in aduentu. II.

Sermo VIII.

Ues qui uentū

Ues es. an aliū expectā? Par-
t. i. Sicut dicit gl̄iosum lumen
eccleie beatus Aug^o. sup Joh. Et in glo. j.
Abimo. j. Deū de celo ad terrā nō trare-
runt merita n̄ra sed pct̄a n̄ra. Nā vt dicit
Ambro. sup Lucam. Ille iustus uenit ad
nos pct̄ōres. vt ex peccatoribz faceret iu-
stos. Pius uenit ad impios. vt nos face-
ret pios. Dumilis uenit ad supbos. vt ex
supbis faceret hūiles. Decille. Sicut igi-
tur x̄ps ueniēs in mūdū corpaliter semel.
nō uenit nisi ad faciendū de pct̄ōribz iu-
stos. vt p̄ hoc redderet eos sibi habitacu-
la et recepracula mūda in quibz habitaret.
Ita sine dubio vbiq̄z hodie et semp̄ inue-
nit talia habitacula sibi digne in aīa p̄pa-
rata nō differt uenire p̄ gratiā inuisibilē.
Quē quidē aduentū q̄libet fidelis debet i-
se sentire. et sentiēdo de eo sepius inq̄rere
an in ei? mentē dei filius p̄ grāz dignatus
sit descēdere. dicēs verbis iheremias. Tu
es qui uentū es. In q̄bus s̄bis circa ad-
uentū x̄pi in mentē inuētiō tria nobis cō-
sideranda occurrūt. q̄ circa hui? sancte q̄-
stionis n̄re thēmat̄is moueri p̄nt. Primo
igitur inq̄rēdo de aduentū x̄pi in mentē.
inq̄rēdū est de cōditione adueniētis. Se-
cūdo de cōpetenti dispositiōe suscipiētis.
Tertio de fructuosa opatione inhabitā-
tis. Cōditio adueniētis est alta et mirabi-
lis. q̄z dei filius. Dispositio suscipiētis est
ima et hūilis. q̄z mens homis. Opatio in-
habitātis ē efficac̄ et vtil. q̄z salus. Dicam?
Et tam q̄rentes a x̄po. Tu es q̄ uentū.

Uixi primo q̄ inq̄rēdo pri-
mo d̄ aduentū x̄pi

in mentē homis salutifero. inquirenduz ē
de cōditione adueniētis. Ita est enī caute-
la qua utimur erga aduenas alienos et pe-
grinos ignotos et extraneos vt grām? ab
eis. Qui sint. vnde sint. aut cuius generis
sint. Sicut q̄situm est a iona p̄beta. q̄ ter-
ra tua. aut ex quo populo es. Et cōf. fm̄ Ho-
ram sup Jonā. i. queris regio. persona. ciui-
tas. Et sequitur. Duo vadis. et q̄d ē opus
tuum. Videamus ergo de cōditione adue-
nientis filij dei. Et breuiter inuenimus
quia nō uenit de terra qualicūq̄z mortali-
um. eo q̄ regnū suum nō est ex hoc mūdo.
Joh. xix. Venit ergo a regalibz sedibz. vt
dicit Sap. xviii. et de terra uiuentiuz. in q̄
est om̄ne bonum et nullū malū. Deest ter-
ra bona et segura p̄missa filijs israel. vt dicit
Deutero. viij. Venit etiā de p̄lo non
qualicūq̄z sed de celesti. Et ip̄e d̄ns celorū
q̄ dicit de se. Celum et terram ego impleo.
Verū tamē licet iste nobilissim? hospes in
natura diuina sit altus et mirabilis. t̄n̄ in
natura humana est mitis et corde humilis
māsuētus et amabilis. Parh. ij. Ideo cō-
ditio istius aduentus ex duobz cognoscit.
Partim enī est seuer? et formidabilis. Ju-
tra illud. Rex gētū quis non timebit te.
Pro ista enī parte scz nature diuine ē ple-
nus iusticia et eq̄tate. Iuxta illud ps̄. Iu-
stus d̄ns et iusticias dilect. equitatez vidit
vult? eius. Et alia vero parte iste hospes
est māsuētus et placabilis cū sit homo ho-
minis filius q̄ naturaliter ē animal mansue-
tum politicuz et ciuile. Poli. j. Pro ista enī
parte dicit de eo q̄ diffusa est grā in labijs
eius. Et quibz patet q̄ aduentus x̄pi i men-
tem humanā est cum veritate et gratia. Ju-
tra illud ps̄. Misericordia et veritas obu-
auerūt sibi. Sunt autē ista duo connexa
sibi in uisitatione et aduentu x̄pi in mentes
vt alterū sine altero plenam uisitationem
nō faciat. Nā sicut dicit Bern. sup Lant.
fm̄one. lxxiij. circa med. iij. Seueritas iu-
sticie dei sine miscōia. onerosa est. Miseri-
cordie v̄o hilaritas sine iusticia. postet vi-
deri dissoluta. Amara ē veritas. feruor le-
uis et nesciēs modū. plerūq̄z et insolens ip̄a
deuotio. Cōuerso autē multz nō p̄fuit ace-
cepisse grām. p̄ eo q̄ ip̄amētū de uitate piē
nō acceperūt. Et hoc enī plusq̄z oportuit
complacuerūt sibi in ea. dū non ueriti sūt
uiritatis obtuitus. nondū respererūt ma-

turritatem. magis aut leuitati hilaritatis
dederunt. Inde factus est vt in q̄ priuatiu
exultare uoluerunt gratia priuarent. **Dec**
Bern. vbi supra per totum. **Et** his infero
primo q̄ gratie dei triplex est gradus. Pri-
mus in ueritate et iusticia operu nostroru.
qd̄ tuc fit qm̄ opus nostru est bene deceter
discretet prudeter circustancionatu. **Dec**
enim est donu dei. q̄ q̄s sc̄i debite exerce
re actu uirtuosum. Nam vt ait **Bern.** ser-
mone. xiiij. Continentia carnis. cordis in-
dustria. uoluntatis recitudo. dona dei s̄t.
Unde **Salomon** de se dicit. **Sciebas** q̄
non potui esse continens nisi tu dederis mi-
hi **Sap.** xij. **Et** ap̄l̄s ait. **Quid** habes qd̄
no accepisti. i. **Corinth.** iij. **Saluator** q̄z
concludēs ait **Joh.** x. **Sine** me nihil po-
testis facere. **Et** uere nihil. Nam om̄e bo-
num siue sit gratuitu siue naturale a gra-
tia dei est. qz nullum bonuz est qd̄ ipe non
uolit esse. cui⁹ uelle est facere. Non est ergo
bonu qd̄ ipe non faciat. inqt̄ **Lincomensis**
sermone. ccl. **Dagnu** igitur donu gratie
est diuine sc̄ie aliqd̄ facere prout est faci-
endū. **Secundus** gradus gratie diuine est
in promptitudine uoluntatis et affectus. qd̄
tunc fit quādo homo inuenit se promptu
ad opera uirtuosa et saluifera. **Et** hec uo-
luntas non est nisi a deo q̄ operat̄ in nobis
uelle et proficere. ideo donu dei est. no enī
habet a nobis. iuxta illud **Ap̄l̄i.** Non enī
sumus sufficētes cogitare aliqd̄ a nobis
q̄si ex nobis. ij. **Corinth.** iij. **Et** **Bern.** sup
Can̄ti. sermone. lxxij. dicit hūc gradū su-
periozem ad primū. Nam qd̄ prodest sc̄i-
re quid te oporteat facere si non des et uel-
le et facere. Nam scienti et no facienti pecca-
tum est illi. **Item** sciens uoluntatem domi-
ni sui et non faciens rapulabit plagis mul-
tis **Luce.** xij. **Patet** ergo q̄ alteru siue alte-
ro no sufficit imo nec expedit. **Tertius** gra-
dus gratie diuine est in ordinatione ope-
rum ad debitū finem. **Finis** aut̄ operum
nostroru est gloria dei et salus nostra. **Uñ**
Bern. sup **Can̄ti.** sermone. lxxij. in fine di-
cit q̄ gratia no prodest vbi ueritas no est
in intentione operu imo plus obest. **Et** q̄
infero q̄ nihil ita priuat hominē gratia si-
cut uana gloria. patet. qz ibi non est uitas
in intentione. **Et** q̄ tales om̄ia operatur
vt uideantur ab hominibz. qd̄ est rephens-
ibile per christum **Math.** v. et xxij. **Q̄z**

multi hodie accipiūt munus gratie. s̄z sta-
tim illud amittūt propter carentiā uerita-
tis. **Sicut** iudas accepto munere eucha-
ristie quia in ueritate no ambulauit. et ma-
la intentione s̄z tradendi christū. qd̄ seq̄-
tur de eo. post buccellam introiuit in euz
sathanas. **Quā** multi corrupta intentōne
hodie cōmunicātes similes sunt iude. qz
ad temp⁹ a peccatis abstinent. sed intenti-
onem peccandi nihilomin⁹ habent. **Sūt**
et alij qui p̄ eo q̄ ad suā gloriā et laudem
bona ostentant gratiaz amittūt. **Sic** dia-
bolus q̄ fuit factus in decore maximo. vt
Isa. xliij. **Et** **Ezech.** xxxij. omnia amisit.
De quo scriptuz est. **Perdidisti** in decore
tuo sapientiam. **Quā** multi et alij qui sibi
sufficere credentes. dicunt. **Quid** mihi de-
est. sed amittūt om̄ia. dum se sufficere cre-
dunt sibi. **Sic** quinqz fatue uirgines suf-
ficere credentes lampas suas sine oleo.
merito audiūt. nescio uos **Math.** xxv.
Sed et illi q̄ pro sue dignitat⁹ merito gra-
tiam miraculorū datā credunt et gloriā
cū acceperint. merito audiūt. **Nescio** uos.
Discedite inquit a me maledicti. quia non
noui uos **Math.** **Sed** et alij q̄ singularit̄
acceptam gratiā sibi datā credunt. duz ce-
terosqz despiciunt. audiūt publicanuz iu-
stificatum. phariseū uero damnatū **Luce**
xviij. **Isti** s̄m **Bern.** sup **Can̄ti.** sermone. xij
sunt fures dei. eo q̄ furant gloriā quā ipe
deus sibi reseruauit dicens p̄phetā. **Glo-**
riam meā alteri no dabo. **Sed** timeāt isti
fures ne euz iuda laqueo inferni suspen-
si crepent mediū **Math.** xxvij. **B**

¶ Dixi secūdo q̄ inq̄rendo de
aduentu christi
in mentē hominis inq̄rendū est de con-
uenienti dispositione suscipiētis. **Sic** enī
quesitū est a iona quo uadis. **Terre** si q̄ra-
mus a christo q̄ uadat. **Si** uisus est eius re-
sponsio. quia ad humilē. **Sic** enī ait exp̄-
sona sui p̄pheta **Isa.** lvi. **Ad** quē inquit re-
spiciam nisi ad humilē et tremētē sermo-
nes meos. **Duo** dicit. s̄. hūilitatē et timorē
De sunt due stutes q̄ preparat habitatio-
nē dignā gratie diuine. **De** p̄ma s̄z humi-
litate d̄z **Jaco.** iij. **De** sup̄bis resistit. hu-
milibz aut̄ dat gratiā. **Et** ps̄. ait. **Quoniam** excel-
sus d̄ns et humilia respicit. **De** timore **Luce**
i. **Misericordia** ei⁹ a p̄genie in p̄genies
tumentibus euz. **Sed** quia timor respicit

Dominica tertia aduentus

humilitatem et includitur in ea. quicquid facit humilitas per timorem facit. Uideamus ergo qualiter hec humilitas cum alijs virtutibus disponit habitaculum huic hospiti venienti. Sunt ergo tres virtutes disponentes huiusmodi habitaculum gratie diuine. Prima est fides. iuxta illud **Prover. i.** Audi fili mi disciplinam patris tui. et ne dimittas legem matris tue. ut addatur gratia patri tuo. in mentis tue scilicet in presentia. et torques scilicet glorie in futuro. **Quo precipit hic serua.** scilicet disciplinam preceptorum dei patris. et si dem credendorum ecclesie matris. Nam alias fides sine operibus preceptorum mortua est. **Iaco. ii.** Sed quia consilia disponunt ad precepta. ut dicit beatus **Tho.** hinc est quod volens preparare habitaculum venturae glorie debet etiam consilia custodire. **Iuxta illud. Prover. iij.** Custodi legem atque consilia. et erit vita anime tue et gratia faucibus tuis. **Nec solum fides mereatur dei visitationem qualescunque vel leuem vel bene. sed etiam gratie ipsius diuturnam in habitaculum.** **Iuxta illud. Habita re christum per fidem in cordibus vestris.** Secunda virtus que disponit habitaculum aduenienti gratie est patientia. **Ubi paulo patienti afflictione dicitur est. Sufficit tibi gratia mea. ij. Cor. xij.** Tunc autem vera patientia est. cum homo se bene circumspice et vigilanter habet contra temperamenta diaboli. contra flagella dei. contra contumelias primi. **Nam sicut Grego. dicit super Ezech. Omelia. vij.** Tribus modis virtus patientie exerceri solet. **Alia namque sunt que a deo. alia que ab antiquo aduersario. alia que a primo sustinemus.** **A primo namque persecuciones. damna et contumelias sustinemus.** **Ab antiquo aduersario temperamenta. A deo autem flagella toleramus.** **Sed in his omnibus modis vigilanti animo oculus mentis debet semetipsum circumspicere. ne propter mala primi protrahatur ad retributionem mali. ne contra temperamenta aduersarii seducatur ad delectationem vel consensum delicti. ne contra flagella operificis priuat ad excessum murmuracionis.** **Dec ille. Ecce quanta providentia opus est. Tertia istus est que disponit habitaculum aduenienti gratie diuine in anima hominis. Est humilitas vera. de qua **Iaco. iij.** dicit. **Deus superbis resistit. humilibus autem dat gratiam.** **Idem dicit Prover. iij.** sub alijs verbis noue translationis. **Illufores ipse deludit. mansuetus autem dat gratiam.****

Act. Pe. v. **Deus superbis resistit. humilibus autem dat gratiam.** **Ubi glo. ostendens in quo consistat hec humilitas dicit. Humilitatem primo dicimus vel quoniam aliquis per ablutionem peccatis incipit salubriter atteri. vel secundo quoniam spontanea mentis deuotione perfectiores deo humiliantur et primis. vel tertio quoniam contra persecutores per patientiam virtutes animi armantur ad omne genus humilitatis. **Dec glo. Sed quia hec omnia deficerent absque timore dei. Ideo ad omnia ista timor est necessarius. Omnes enim virtutes preparantes et disponentes habitaculum gratie dei sine timore sunt debiles. Dec enim est que fortitudinem in omnibus gignit. ut dicit Grego. li. v. moral. **Ubi ps. Firmamentum est dominus timoribus eum. Iste etiam timor facit ut nihil de contingenti causa preparationem mentis obmittatur. Nam ut dicit **Eccl. vij.** Qui timet deum nihil negligit. **Idem Grego. exponit. li. mora. dicens. Timere est nulla que facienda sunt bona preterire. Et his infero quod sicut presumptuosus superbi et accidiosi negligenter obmittunt perire ea que sunt salutis ipsorum necessaria. ita virtuosae mentes prouident que oportet de omnibus. Figura de Gabaonitis **Iosue. ij.** qui timentes a facie filiorum israel. caute eis prouiderunt. ne ab eis destruerentur. **Ubi Epimenides plus legitur dixisse. Beata ciuitas que tunc pacis timet bellum. Que autem debet timere quilibet homo. ostenditur in vitis patrum li. ij. parte. iij. ubi dicitur quod abbas helias dixit. Tres res timeo. Una quando anima egressura est de corpore. Aliam quoniam occursum sum deo. Tertiam quoniam de me fuerit preterenda sententia. **Varime autem timor iste valet ad retundendam superbiam que gratiam nititur expellere. Refert Macrobius li. Saturnaliu quod carnes aporum delate in lumine lune pertrahunt ex nimio humore putrefactionem. ita quod nihil videntur valere ad usum humanum. Contigit autem quod quidam venatores istud perpendissent. quod cum per diem non possent omnes aporum ad ciuitatem deferre. vnus prudentior ex eis dixit quod carnes illas in multis partibus acutis eneis confingeret. infixo vnicuique parti clauo eneo. sicque detulerunt carnes illas saluas a corruptione. **Lux lune splendorem significat vanam glorie in qua putrescunt omnes virtutes. Quod est remedium timor domini. quod homo debet confingere cor suum. **Iuxta illud ps. Confinge timore****************

tuo carnes meas. a iudicijs ei tuis timui.
 Proinde dicit **Bern.** sup **Lanti.** sermone
 lv. In veritate cōperi nihil eque efficacius
 se ad gratiā promerendā retinendā et recu-
 perandā. q̄ si omīno corā deo inueniaris
 nō altū sapere sed timere. **Beatus** enim ho-
 mo q̄ semp est pauidus. **Dec** ille. **Et** quia
 gratia diuina q̄nq̄ arridet cū aduenit. q̄n-
 q̄ recedit et abit. q̄nq̄ denuo redit. **Unde**
 circa omīa ista debet esse homo pauidus.
Ideo bene dicit sapiens semp. non semel
 vel aliq̄. sed p̄ omni tempore. **Sed** dice-
 res q̄re debeo timere p̄ gratiā cū adest. cū
 vtiq̄ potius deberē gaudere. **Respondet**
Bern. vbi supra. q̄ ideo timere debes. ne
 forte nō digne opereris et ea. **Nā** hoc am-
 monet **Ap̄tus.** **Uide**te ne in vacuū gratiā
 dei recipiatis. **Et** ad discipulū ait. **Tibi**
 mo. iij. **Moli** in q̄t negligere gratiā que in-
 te est. **Et** de semetip̄o dicebat. **Gratia** dei
 in me vacua non fuit. i. **Cor.** xv. **Sciebat**
 homo cōsiliū dei h̄ns. redundare. et p̄tem-
 ptū donātis donū negligere nec expende-
 re ad qd̄ donatū est. **Idq̄** intolerabilē su-
 perbiā iudicabat. **Q̄** multi sunt hodie
 vacuū receptores gratie diuine. q̄ aut in di-
 gnitatib. honorib. sedib. et officijs q̄bus-
 cūq̄ aut etiā or̄d̄inib. secularib. et sp̄ualib.
 bus cōstituti nō exercent ea que ip̄oz offi-
 cia req̄rūt. **Hi** p̄ certo inuacuū grāz dei re-
 ceperūt. **Nā** q̄ plures sunt sacerdotes. sed
 pauci missas legētes. pauciores p̄fessiōes
 audientes. paucissimi p̄dicantes. **De** q̄b̄
Aristo. dicit q̄ mlti sacerdotes pauci sacer-
 dotes. multi nomie pauci re. q̄ mlti reges
 p̄ncipes. milites et barones. sed pauci pau-
 perū defensores. **Et** vtiā soli mer nō fie-
 rent egenoz oppressores. **Similes** turozi
 q̄ in subditū et sibi cōmissum defecit pupil-
 lum. **Qd̄** vtiq̄ maxime impietas et infideli-
 tatis est. vt ait **Policrat̄** allegando plato-
 nē li. suo. v. c. vij. **Idē** etiā est in talib. fm
 eū. ac si eū mucrone suo iugules. ob cuius
 defensionē ab eodē traditū tibi gladiū ac-
 cepisti. **Quā** multi sunt aliq̄ in puaris offi-
 cijs. et ip̄i h̄ntes diuisiones gratiāz. qui t̄n
 in vacuū recipe se ostendūt. dūz in eis oci-
 antur. **Multi** q̄z et aliq̄ et si agūt ex donis
 gratie ip̄is collatis. t̄n effectū gr̄e arrogāt
 sibi et hi peiores sunt. **In** q̄b̄ vt dicit **Bern.**
 sup **Lanti.** sermone. lv. diabolus et si non
 valet impedire actionē. saltē curat in-

pedire intentionē. vt dicant tales. **Dan̄**
 nra excelsa. et nō dñs fecit hec omīa. **Sed**
 et hi nō minus in vacuū gratiā p̄bant acce-
 pisse cū ex eius op̄atione remanēt vacui et
 inanes. **Omīa** enī in eis vento sup̄bie ena-
 nescunt. **Ex** his patet q̄ duplices sunt ho-
 mines in vacuū gratiāz recipiētes. **Primi**
 sūt ociosi. **Sec̄di** sunt vanegloriosi. **Ut** igit̄
 tur gratiā vtiliter recipiamus. vramur ea
 corde et ope. **Corde** cogitādo. meditādo et
 p̄tēplando diuina beneficia. in celo i ter-
 ra. in mari. i aere. in teip̄o. et sup̄ omīa i do-
 mino iesu christo tibi misero collata. **De**
 similiter de ip̄is loquēdo. vt ex habūdā-
 tia cordis os loquat̄ **Colof.** iij. **Sermo**
 vester semp in gratia sale sit p̄ditus. **Sed**
 de multis verū est hodie illud. **Pocuerūt**
 linguas suas loqui mēdaciūz. et in ps̄. **Os**
 tuū habūdauit malicia. **Sequit̄.** **Sedēs**
 aduersus frat̄r tuū loquebaris. **Ecce** de-
 tractio. **Et** iterū in ps̄. **Clēnēnū** asp̄idūz
 sub labijs eozū. **Quoz** os maledictiōe et
 amaritudine plēnū est. **Vere** maximū ve-
 nenum sermo impudic̄. qui toxicat etiaz
 aiām. quod nullū venenū facere p̄t. **Ter-**
 tio vti gratia in op̄atiōe. **Quāto** enim plu-
 ra operat̄ quis. tāto maiore gratiā habe-
 re approbat̄. **Quia** fm mēsurā operatiōis
 bone. accipit mēsurā dilectiōis diuine. in d̄
Bregio. i. **Uel.** sup illud **Job.** **Si** q̄s di-
 ligit me sermonē meū seruabit. **Nō** solum
 autē timēdum est homi cū habet gratiāz.
 ne ea indignetur. sed multo plus timē-
 dum est ei cū ab eo aufertur. tūc enim non
 deficit gratia sibi. sed ip̄emet deficit. vt di-
 cit **Bern.** sup **Lanti.** sermone. lv. **Audi** qd̄
 dicat dator gratie. **Sine** me nihil potest
 facere. **Time** ergo subtracta gratia cū sis
 sine deo. ac si mox casurus. **Time** et cōtrē-
 misce. deo tibi vt sentis irato. **Time** quia
 reliquit te custodia tua. **Nec** dubites i cau-
 sa esse superbiā. etiā si nō appareat. etiā si
 nihil tibi cōscius sis. **Quod** enī tu nescis.
 scit deus. et q̄ te iudicat. ip̄e est. sed nec q̄le
 cōmendat ille probat̄ est. sed quem deus
 cōmēdat. **Nūquid** cōmēdat te deus cūz
 gratia priuat. aut nūqd̄ humilib. dat gra-
 tiam. humili aufert datam. **Et** ergo argu-
 mentū sup̄bie. priuatio gratie est. **Quāq̄**
 tamē interdū nō pro sup̄bia que iam est. s̄
 que futura est etiā subtractatur. sicut pat̄z
 de paulo. qui nō quia extolleretur. sed ne

Dominica tertia aduentus

extollere patiebatur stimulus. Sed siue
ia existis siue nō dū. supbia tñ semp cā erit
subtrahere grē. **Dec Bern.** Jā si grā redie/
rit. p̄cipiara. multo ampli tūc timendū ne
forte p̄ringat recidiuuz pati. **Juxta illud.**
Ecce factus es san. vide ne deteri tibi cō
tingat. **Johis.** Audiūm recidere q̄ inci
dere esse deterius. p̄inde inualescēte peri
culo inualescit r̄ mer. **Dicit Bern.** **Beat**
igit es si cor tuū triplia repleueris timore
isto. vt timeas q̄des p̄ recepta grā. ampli
p̄missa. plus p̄ recuperata. **Dec Bern.**
Et qz parū esset hoies parare habitaculū
aduentū grē in ania ep̄. s̄l̄r modicū v̄l ni
hil cōmoditatis foret suscipere grām ad tē
pus nisi eam sciret diuini p̄suare. ideo p̄
oibz istis v̄tra ea q̄ dicta sunt. est scienduz
q̄ alie s̄rutes p̄parant habitaculū grē ad
uenient. alie eam imperāt. r̄ alie eā cōser
uant. **Disponit r̄ p̄parant mentē ille tres**
de q̄bus dictū est. scz fides p̄nētia et hu
militas. **Imperāt.** memoria diuinorū be
neficiorū q̄ in boie facit esurire grām. vt sic
esurientes implent bonis **Lū. j.** **Itez sapi**
entia. **Juxta illud Prover. iij.** Dabit capi
ri tuo augmēta grāz. d̄r de sapia. **Itez ter**
tio oīo deuota. **Un̄ orantibz aplis cecidit**
sp̄s̄s̄ctūs **Actu. ij.** **Offertū** vero tres. scz
iusticia operū seu exercitatio s̄rutiuz. **Pro**
uer. xij. **Inter iustos morabit grā.** **Et p̄**
mittitur. **Seult** illud p̄c̄m. qui scz sine
operibz seq̄ntibz se habere grām vel saltez
in fine inuenire putāt. **Secō** pietas r̄ mi
sericordia **Eccl. xij.** **Alemosyna** viri q̄si
sacculus in via. r̄ grām homis q̄si pupillaz
cōseruabit. **Tertio** diligens sui circūspe
ctio r̄ vigilantia ad p̄seueranduz in bono.
Un̄ de incircūspectis d̄r. **Gratie** fatuorū
effundent **Eccl. xx.** **Et eiusdē. xj.** **Cor fa**
tui q̄si vas p̄fractū. oēm sapientiā nō tene
bit. **Cū** igitur sic hō fuerit dispositus r̄ pa
ratus in mēre. certe r̄ absq̄ dubio merebi
tur gratiā diuinam.

Dixi tertio q̄ in verbis p̄mis
sis q̄rendo de ad
uentu xpi in mentē homis. q̄renduz est de
fructuosa ep̄ r̄ efficaci op̄atōe grē in habi
tantis. **Et qz** inhabitatio grē in mente no
stra ordinat p̄ se r̄ directe in salutē nostrā.
Ad hoc enī filius hois dicit se uisse q̄re
re r̄ saluū facere. hoc significat r̄ nomē suū
iesus. qd̄ interpretatur saluator. **Parb. i.**

Aduent igit eius in mentē nō aliud ope
rat q̄s ea q̄ sunt salutis. **Nā** ad h̄ uenit grā
vt subueniat lapsis. illuminet cecos r̄ vacu
os impleat. **Ita dicit Aug.** sup illud ad eū
ueniem. **Un̄ Beda** describens multipli
cem op̄ationē hui aduentus sup **Lanti. li.**
ij. tractans illud. **Veni in ortū meū.** sic di
cit. **Veni** vt errātes corrigam. infirmātes
adiuuem. r̄ dubitātes in fide p̄fortem. be
ne agentū fructibz p̄fectis q̄si suauissimis
floribz pascam. certātes ab hostiuz insidijs
defendam. r̄ victores hostiuz p̄petue mee
uisionis coronā remunerē. **Dec ille.** **Et qz**
salus homis incipit ab vna parte iusticie.
r̄ tendit seu p̄ficit p̄ aliam q̄sqz p̄sumet p̄
tertiā. que sine grā esse nō p̄nt. ideo b̄ uen
ter videamus de oibz istis effectibz grē quō
in mente n̄ra p̄ gratiā ordinant. **De ipa ei**
gratia scribit. **J. Joh. ij.** **Un̄ctio** docet d̄ oī
bus scz partibz iusticie general. **Prima** au
tē pars iusticie est declinatio mali. **Secō**
adhesio boni. **Tertia** p̄seuerātia in bono.
Ista omia adueniens grā diuina in mēte
hois opatur r̄ efficit. **Un̄ apls ad Titū. ij.**
ca. describens ep̄ efficacā sic ait. **Apparuit**
grā saluatoris nostri oibz hoibz. erudiens
nos. vt abnegantes impietate r̄ secularia
desideria. **Ecce declinatio mali.** **Impieta**
tem dicit auersionē a bono incommutabili.
Secularia desideria dicit q̄ p̄tinet ad cō
uersionē ad bona cōmutabilia. **fm** **Horā**
Uel fm Remi. sup locū istū vbi dicit. **Ab**
negantes. i. a nobis repellētes impietatez
id est. omne libidine superbiā r̄ ambitōez.
Secularia desideria. i. cupiditatez secula
ris honoris r̄ cetera carnis desideria. **Ale**
xander tñ de **Dal.** dicit impietatem illud
qd̄ est cōtra cultū dei vt p̄c̄ā r̄ omia vicia.
vana doctrina. sortilegia. diuinationes r̄ si
milia. **Secularia desideria** sunt illa q̄ enu
merantur. **J. Joh. ij.** **p̄cupiscētia** oculorū. cō
cupiscētia carnis. r̄ supbia vite. **Et hec ē**
prima yrilitas grē aduenientis. expellere. s.
p̄c̄ā r̄ purgare domū mētis ad dignū ha
bitaculū spiritui sc̄to p̄parandum. **Secō**
pars iusticie est adhesio boni quam docet
grā. **Juxta illud Sap. viij.** **Doctrinē** enī ē
discipline dei r̄ electrix op̄ez eius. **Duo** di
cit de ea. **Primū** q̄ est castigatrix passionū
q̄ntū ad primā partē iusticie p̄mo dictam.
Secō q̄ est electrix op̄ationū. quantū ad
exercitationes op̄ationum. **Sic exponit**

Holgor ibidē. Quid autē docet opari. sub
ditur. Sobrie q̄ ad nos. iuste quo ad pri-
mos. pie quo ad deū viam? in hoc seculo
Sobrietas fm Alex. de bal. cōsistit in ab-
stinētia z continentia. nō solū cibi z por? s; z
etiā omniū q̄b; ad necessitatē hō debet vri.
vt omniū t̄pate vri sciat. **Q**uē necessaria es-
set ista grā nostris t̄pib? vt instrueret nos
sic sobrie viuere quo ad nos. q̄ qz procho do-
lor deficiit. ideo in nullo hoies habent tē-
perantiā. Nā sine mēsurā bibunt z come-
dunt. sine modo dormiēdo q̄n vigilandū
est. z vigilant q̄n dormiēdū est. Sine mē-
sura vestiunt. Nāz que mēsurā est caudas
ptendere pallioz intantū vt ab omniatōez
z horrozē bonis viris in ecclia inducant.
Aut q̄ abusio est illa trahere p terrā z lutū
que sufficere possent p tegumēto pauperū
z egenorū. Et que insup impietas est erga
deū. z irreuerētia erga sacra. z p̄cipue vene-
rabile sacramētū altaris sic caudis illis
puluerisfare z altaria squaloze puluer? cō-
spergere. Videāt qui eiusmodi sunt q̄ntā
temperantiā hnt in talib;. **P**reterea iusti-
cia quā docet grā est q̄ reddit vnicuiq; in-
tra statū suū. z p̄fertim primo qd suū est.
nō solū restituendo alienū. sed etiā cōican-
do. p̄p̄iū Lu. vi. **P**utuū dantes. nihil in-
de sperantes. Et illud. **F**rango esurienti
panē tuū. **I**sa. lviij. **N**ō soluz ille iust? est q̄
nō recipit alienū vel receptuz restituit. sed
etiā ille multo iustior est q̄ cōicat p̄p̄iū. **N**ō
ergo dicit. **R**edde panē alienū. sed frango
tuū. **P**ietas etiā est cultus dei. quez docet
grā. z est cultus. p̄p̄ie hūilis z deuot?. q̄ tūc
fit q̄n pio mentis affectu diuine p̄fectioni
nos p̄tra omnia pericula cōmittim?. z inter
flagella etiā grās referimus ei q̄ prior pro
nobis maiora sustinuit. apud quē paciētia
pauperū nō p̄bit in finē. **S**ed qz ista parū
p̄desent sine p̄seuerantiā in talib;. ideo grā
docet p̄seuerantiā oīm. **Q**uo ad h̄ subdit.
Expectantes beatā spem. i. tādū ista fua-
te. expectātes beatā spem. i. beatitudinez
speratā q̄ usq; veniat. z aduētū magni dei.
z saluatoris nr̄i iesu xp̄i. i. aduētū xp̄i ad
iudiciū. q̄ est magnus deus z saluator nr̄.
Sic exponit **H**ozra sup eplam ad Tituz.
Et his iā patet nr̄ suo ad q̄stionē qua q̄rit.
Quare z ynde est q̄ hodie homies malos
mores nō abijciūt sed eos potius cōtinuāt.
Sicut deservūt in eis nō exercitānt. in de-

uotione ad deū deficiūt. p̄imos offendūt
z semetipos turpiter z inhoneste confun-
dūt. in bono cepto nō p̄seuerāt. nec opera
ad finē pducunt. sed poti? ante finē dese-
rūt. **E**t est breuis mea r̄sio. qz causa om-
niū istoꝝ est defect? gr̄e. cū quaveniēte oīa
bona veniūt. vt dicit **S**ap. vij. z ea discedere.
oīa bona discedūt. z oīa mala pueniūt. **Iu-**
xta illud. **S**ine me nihil potestis facere.
Joh. xv. **E**t igitur aduētū xp̄i p̄ gratiaz
in mentes nr̄as mereamur. p̄parem? cor-
da nostra p̄ fidē. paciētiā z hūilē deuotio-
nē. **N**ā in rei veritate sperare poterim? q̄
si fecerimus qd in nobis est. nō frandabit
deus desiderū nostrū. iuxta illud qd scri-
ptū est. **D**esideriū inquit pauperū et audi-
uit dñs. p̄parationē cordis eoz; audiuit
auris tua. **V**ides qz dicit q̄ desiderium z
cū h̄ p̄parationē et audiuit. **A**ulri inquit
desiderāt vocib; oris z cordis. sed nō p̄pa-
rant bonis opatiōib;. ideo vtrūq; p̄iungit
tur. qz alterū sine altero nō sufficit. **E**
Sed hic merito querit vtruz grā diui-
na detur necessario homi. se q̄ntuz potest
ad gratiā p̄paranti. **A**d qd arguitur p̄mo
qz nō. qz cuiq; deus dat gratiā dat eā li-
bere z gratis ex sola misericōdia. **I**git q̄ntum-
cūq; se hō disponat. in libera voluntate dei
est dare gratiā vel nō dare. **I**tem hō cōpa-
ratur ad deū sicut lutū ad figuluz. **D**icere.
P̄p̄iū. **S**icut lutū in manu figuli. sic nos in
manu dei. **S**ed lutū quātūcumq; bene p̄-
paratū. nō accipit formā a figulo ex necessi-
tate. ergo nec homo gratiā a deo quantū-
cumq; se p̄paret. **A**d oppositū est glo. sup il-
lud **R**om. viij. **I**ustificati p̄ fidem. pacē ha-
beamus. **E**t est **A**ugusti. vbi sic ait. **D**eus
recipit ad se cōfugientes. aliter esset iniqui-
tas in eo. **S**ed impossibile est qz in deo sit
iniquitas. **E**rgo impossibile est qz nō recu-
piat p̄fugientes ad euz. necessario ergo se-
quitur qz dabit gratiā. **P**reterea **A**poē. iij.
dicit. **E**go sto ad ostiū z pulsō. si quis ape-
ruerit mihi intrabo ad eū. **S**ed iste qui
disponit se faciēdo qd in se est. aperit sibi.
ergo necessario intrabit ad eū. **C**ōfirmat.
qz isto apertente sibi aut intrat aut nō. **S**i
nō. ergo frustra pulsat. qd impiū est dicere
Si intrat. ergo gratiā dar. **P**reterea **A**ul-
elmus de casu diaboli ca. iij. dicit. **D**e? nō
dedit diabolo gratiā. i. p̄seuerantiā. qz ip̄e
noluit accipe. **Q**nde nō ideo non accepit.

Dominica tertia aduentus

quia deus nō dedit sed ideo deus non de-
dit. qz ipse non accepit. Ergo quicquid se pre-
parat ut accipiat. necessario recipiet. Ad
istud dubium respondet Polgor sup librum
sapiētie ca. xij. distinguendo qz qdam ē ne-
cessitas coactionis. et qdam ē necessitas in-
fallibilitatis. Necessitas coactionis nullo
modo cadit in deo. sed bene necessitas se-
cunda. et hoc ex pmissio suo et pacto siue le-
ge statuta. Et hec nō est necessitas ab solu-
ta. sed vocat bene necessitas psequētie. Cū
nō stat cū lege statuta qz viator faciat qd in
se est. disponēdo se ad gratiam nisi habeat
gratiā. Posset tñ deus mutare leges circa
aliquā psonā si veller. et talis quācūqz se
disponeret nec haberet. qz dispositio ho-
minis nullam causalitātē bz respectu gra-
tie de necessitate. sed tñ de pgruo. qz gra-
tia excedit omnē opationē naturālē. Nec
est possibile qz hō mereatur p qd cūqz opus
naturale vel morale primā gratiā de con-
digno. Ad rationes. Ad primāz pcedo qz
dat ex misericordia et ex grā sua. p tanto qz
talem legē misericorditer statuit et obfuar.
Sed stante lege. necesse dat gratiā neces-
sitate cōsequētie. Ad scdm qmuis simus lu-
rum p cōparationē ad deū aliq modo. nō
tñ similitudo currit in omnibz. nec est pactū
inter artificē et lutū. et dato qz foret artifex
qz posset frangere pactū. pacti lege manēre
Nec lutū potest aliqd apud artificē pme-
reri. nec ex cōgruo nec ex cōdigno. In hac
tñ questione magis pie qz logice loquēduz
est. Quicqd tamē est. certi sumus qz si pre-
parauerimus corda nra veniet ad nos sal-
uator nř sicut pmissit discipulis dicēs. Ad
eū veniemus et mansionē apud eū faciem?
Quod ipse facere dignē qz viuūt et regnat i
secula seculoz Amen.

Hora fm Horā sup epistolā. titij. ca. ad
Debreos. Gratia dei multos habet esse-
ctus. Primo ei filios dei gignit. ad esse spi-
rituale pducendo. sicut cōiunx fecunda. qz
vivere idē est qd esse. j. Loz. xv. Gratia dei
sum id qd sū. Scdo genitos nutrit. in es-
se illa cōservādo. sicut nutrit sedula. Sa-
pi. xvj. Omnia nutricia gratie tue deseruie-
bant. Tertio erudit. de necessarijs instru-
endo. sicut sapiens magistra. ad Titum. ij.
Apparuit grā dei. erudiens nos et. Quar-
to. pēgit. a periculis liberando. tanqz gu-
bernatrix siue nauis tuta. Eccl. xxxij. Ali-

quotiens vsqz ad mortē periclitatus sum
causa horū. s; grā dei liberat' sum. Quin-
to purgat. a peccatis iustificādo. tanqz sa-
lubris medicina. Rom. iij. Iustificati gra-
tis p grāz ipius scz dei. Sexto iuuat. i bo-
nis corroborādo tanqz efficac socia. j. Lo-
rinth. xv. Plus omnibz laboraui. nō ego au-
tē. sed gratia dei mecū. Septimo cōfortat
in temptatiōibz roborando. tanqz stabilis
amica. j. Thimo. ij. Tu ergo fili cōfortare i
gratia dei. Octauo saluat in vitā eternaz
tanqz fidelis aduocata. Roma. vj. Grā dei
vita eterna. Ps. Gratia et gloriā dabit dñs
Quā nobis prestare et.

Dominica tertia in aduentu III.

Sermo IX.

Acee ego mitto

angelū meū ante faciem tuā
qz preparabit viam tuā ante
te. scribit Math. xj. Et Malach. iij. Dñi
ut ait assertor veritatis pēpius magnus
pater Auguf. sup ps. lxx. Ad hoc ut sit ho-
mo aliqd cōuertat se ad illum a quo crea-
tus est. recedendo enī frigescit. accedendo
feruescit. recedendo tenebrescit. accedēdo
clarescit. A qz enī habet ut sit. apud illū ha-
bet ut bene sit. Qui ergo vult simul esse cū
deo. nō ab illo recedat. sed ad illū accedat.
Dec ille. Clerū quia peccator homo et si ve-
lit interdū ad deū accedere. p se tñ hoc fa-
cere nō potest. eo qz peccata viā qua ad de-
um redire deberet infecerunt. iuxta illud.
Via impiorū complantata lapidibz. Et in
ps. dial. Via eorū tenebre et lubricū. et an-
gelus dñi. qd deterius est. psequens eos.
Ideoqz necesse habet peccator hñe ducto-
rem et vie preparatorē. Et qz enī est in tene-
bris. debet habere lucidum ductorem. Et
ex qz ē i lubrico. dz hñe vie pparatorē. Et qz
habet angelū psecutorē. necesse debet hñe
angelū protectorem. Volens igit saluator
nř ut ad eū securi accedamus. et p viā tūcā
reuertamur. puidere dignatus est de du-
ctore et pparatore vie salutaris. et h per pre-
dicatores nūcios et seruos suos. Quozuz
vnūquēqz dirigens ad hominē dicit. Ecce
ego mitto angelū meū. In qbus verbis tria
describunt multuz peccatoribz matie isto
sacro tpe cōsolatoria. Et licet ista vba sint
dicta ad literaz de iohē baptista. qz debuūt
preparare viā fidei xpo in mūdū venturo.

tñ cōgrue possunt cōpetere cuilibet p̄dicatori ab ecclesia missio ad p̄dicandū z ostendendum vias salutis cuilibet peccatori. q̄ nō minus vtiliter q̄ alter iohānes baptista. z si nō vite merito. saltem ordinis sui officio faciet z preparabit viā fidei. z mox iusticie diuine in cordibz fidelīū. Unde vt peccator nō desperet. sed p̄solerur de salutis sue p̄sidio. ad eum dicit dñs saluatoris ex p̄sona sui. **E**cce ego mitto. **U**bi p̄mo describit hec missio nuncioz xpi z redditur cōmendabilis tanq̄z auctēria a mittentis auctoritate. cū dicit. **E**cce ego mitto. **S**econdō reddit cōmendabilis a missi dignitate. cū dicit. angelū meū. **T**ertio reddit cōmendabilis a missionis vtilitate. cū dicit. q̄ preparabit viā. **P**itētis auctoritati est fideliter obediendū z obtemperādus humiliter. **D**issus est reuerēter tractādus. z honorādus decēter z venerabiliter. **D**issionis vtilitati est p̄seuerāter insistendū et intendendum vnanimiter.

Dixi primo q̄ hec missio redditur cōmendabilis. **P**rimo ex mittētis auctoritate. cui obediendū est fideliter z humiliter. **N**ō enim est simplex p̄sona. **N**ō prelat⁹ spiritualis vlt secularis. **N**ō rex aut princeps q̄ omnes possunt inobediētes suos i corpe duntaxat corripere. **S**ed hic est dñs q̄ cū occidit corporaliter. habet potestatem aīam mittere in gehennā. vt dicit **Matth.** **N**ic enī est qui de se ait. **E**go dñs et nō alius p̄ter me. **E**t iterū. **E**go dñs formans terrā z creans celos. **I**dcirco cū sit magne auctoritat⁹ dñs est ei obediendū. p̄ tanto nāq̄z dicit signāter. **E**cce ego mitto. **A**erte si angelus. si patriarcha. si p̄p̄beta. si papa xpi vicari⁹ in terris q̄ habet clauēs regni celoz ex successione petri. **Matth.** **xvi.** si impator aut rex qui nō sine causa gladiū portat. si dux aut comes vel princeps q̄ ad vindictam maloz. laudēdo bonoz nulli sc̄. **De. ij.** nunciū suū vel legatū mitteret ad nos. iustū esset z dignū vt ei parerem⁹. q̄nto magis q̄ obediendum est deo. cui venti z mare obediunt. **Matth.** **xviii.** z cui curuat omne genu. celestium. terrestriūz z infernoz. **Philip.** **ij.** **N**ic enī est q̄ vt dicitur est de se ait. **E**go dñs et nō alius p̄ter me. **E**t iterū. **E**go dominus formans terrā z creans celos. **I**n q̄ ostendit suā immensaz potestatem. **N**ā formare

terrā z creare celū est p̄tatis infinite. cū p̄ductio taliū sit de nihilo ad aliqd. **O**mnis aut potētia mēsurat p̄porzionem facti ad id ex quo fit. **T**anta est enim potētia facientis. quantum factum excedit illud ex quo fit. **O**mnē autē aliquid q̄ntum cūq̄ vile z parū in infinitū excedit nihil. **I**gitur cū ratio inuenerit celū z terrā esse aliqd ex nihilo. z decurrer ab his ad potētiam facientis. mēsuraueritq̄ eaz p̄porzionem facti ad illud ex q̄ fit. videt certe hec egressa nō a minori q̄z ab infinita potētia. **S**ic igitur celū z terra sunt simulacra z seu exemplar infinite dñi potētie efficiētis. **I**ta dicit **Robertus** lincolniēsis in suis collationibz sermone. **lit.** **I**sta potētia infinita p̄z ex operū eius multitudie magnitudine z pulchritudine. **Q**uis enī sufficienter exprimat diuersitates terraz. genera arborū z herbarū. genera fructuū z granorū. genera colorū. genera cantilenaz. genera odorū z floz. genera caruū z pisciū z sapoz. genera lapidū z oīm metallorū. genera animalū z stellarū z multitudinē angeloz. **Q**uis sufficienter exprimat q̄z sit admirabilis in omnibz tanta diuersitas faciez. **Q**uis digne edisserat. q̄nta sit illa sciētia q̄ sciuit distinguere tam diuersa. **Q**ui enī se habet ad infinita talia p̄ducenda. cū nihil p̄ducatur q̄ p̄us nō fuerit in illa sciētia fm silitudinē idealē necesse est esse illā sapiētiam infinitā. **U**ndē cū p̄beta dicitur. **Q**ui numerat multitudinē stellarū. et omnibz eis nomia vocans. **S**ratim adiunxit. **M**agn⁹ dñs deus noster z magna virtus eius. z sapiētie eius nō est numer⁹. **Et. ij.** **R**e. **ij.** dicit. **D**eus sciētia rū dñs ē. z ipi p̄parant cogitātiōes. **Q**uia igit sic sapiens z potens ē. p̄ sapiētiam omnia discit. z p̄ potētiam omnia punit. **U**nde ap̄tus p̄sideras ista dicit ad **Heb.** **iiij.** cap. **Q**uius est sermo dei z efficac⁹ z penetrabilior omni gladio ancipite. p̄tingens vsq̄ ad diuisionē anie z spūs. **C**ompagū quoq̄ z medullarū z discretorū cogitātiōnū z intētionū cordis z nulla creatura inuisibilis ē in p̄spectu eius. **S**ed omnia nuda z aperta sunt oculis ei⁹. ad quez nobis fmo. q. d. de omnibz istis tenemur sibi reddere rationē. **E**t hoc infert **Bozza** sup locū p̄dictūz q̄ ideo timendū est offendere talē iudicēz q̄ scit z p̄t oia. **Q**ūnta sapiētia z sciētia in isto iudice. q̄ vt dicit **Bozza** ē discretorū cor

Dominica tertia aduentus

gitationuz cordis. scit eni de quo q̄s cogi-
tar. z intentione ip̄az cogitationuz. Scit
eni vt dicit **Horra** ad que sine cogitationes
tendit siue ad bonu siue ad malum. Scit
etiā cuiusmodi peccatuz q̄sq̄ faciat. z quō
eadē p̄cā adinuicē sint connexa. Scit ad
q̄ p̄cā q̄sq̄ magis afficiat. Nec est vlla cre-
atura scz terrena celestis vel infernalis in-
uisibilis in aspectu eius. i. in p̄cā diuini-
tatis ei? **Job. xxvi.** Audus est infern^o co-
ram illo. cui^o est diuinitas vicina om̄i rei.
Un̄ om̄ia celestia terrestria z ifernalia nu-
da. i. discoopta z reuelata sunt et aperta. i.
plene manifesta oculis ei. i. visioni eius si-
lii dei. **Ecc̄i. xxiij.** Oculi ei^o lucidiores sole.
circūspiciētes om̄es vias hoim. Sequit̄.
Ad que nobis sermo. Quereret eni aliq̄s
qd ad nos si ita clare om̄ia intuef. idō sub-
dit. **Ad** que nobis fmo. i. cui oportet nos
de om̄ibz reddere rationem. **ij. Cor. v. ca.**
Om̄es nos manifestari oportet ante tri-
bunal xpi. **Et** q̄ infert **Horra** q̄ valde dili-
genter debem^o nos custodire. ex q̄ nihil po-
test eū latere. **Un̄** **Boecius. v. li.** de solati
one in sine. **Dagna** nob est indira necessi-
tas pb̄itatis. si nō dissimulare velim^o. cum
oia agim^o ante oculos iudicis cūtra cernē-
tis. **Ex** his iā patet immēsitās auctori-
tatis istius dñi mittētis angelū suū. Ipse
eni est q̄ om̄ia fecit. oia nouit. om̄ia regit.
Roma. ij. **Dñi** ex ip̄o z p̄ ip̄m z in ip̄o sunt
om̄ia. Ip̄i honor z glia. **Et** p̄t̄ vltim^o fm̄
Horra vbi supra. **Quē** h tenemur deū di-
ligere q̄ fecit oia p̄pter nos. qz nos sum^o si-
nis oim̄ inferiorū. **Cecus** eni diligeret eū
multū q̄ daret ei visum. sic nos deuz q̄ de-
dit aiām z corpus. **Breuit̄** igit colligen-
do oia supradicta dico q̄ ist^o mittētis dñi
patet potētia sapiētia z clemētia in oibz su-
pradicis. **Fecit** eni oia potēter. qz de ni-
bilo **Ecc̄i. xvij.** Qui vult in eternuz crea-
uit oia simul. **Et. ij. Machab. vij.** **Peto** fi-
li vt respicias in celū z ad terraz z ad om̄ia
q̄ in eis sunt. z intelligas qz de nihilo fecit
ea deus **Ecc̄i. j.** **Un̄** est altissimus creator
oim̄. **Sec̄o** fecit ea sapiēter. qz sine vilo vi-
cio **Job. j.** **Om̄ia** p̄ ip̄m facta sunt et sine
ip̄o factū est nihil. i. p̄c̄m. **Exponit** **Horra**
vbi supra z **Ps̄.** **Om̄ia** in sapia fecisti. **Ue-**
re in sapia. qz oia in nūcro pondere z men-
sura **Sap. xi.** **Tertio** fecit ea clementer qz
sine vilo merito. **Ps̄.** **Om̄ia** q̄cūqz voluit

dñs fecit. qz oia fecit sua clemēti bonitate
z volūrate **Sap. it.** **Dñe** mulre misericōdie q̄
fecisti oia verbo tuo. **Ideo** d̄r **Par. viij.**
Bene om̄ia fecit. **Nō** solū aut oia fecit. sed
etiā nouit oia. **Dester. xiiij.** **Dñe** qui habes
oim̄ scientiā. **Nouit** aut oia primo eterna-
liter. qz ex se nō ex alio **Ecc̄i. xxij.** **Dño** eni
deo anteqz crearent oia sunt agnita. **Se-**
cundo p̄ncipaliter. qz sine aliq̄ medio suc-
cessore sed in seip̄o. **Un̄** supra dixit **Apl̄s.**
Nō est vlla creatura inuisibilis coram eo.
Tertio certitudinaliter. qz sine aliq̄ dubio.
Job. xvi. **Nunc** scimus qz scis oia. z nō est
opus tibi vt q̄s te interroget. **Ideo** petr^o
Job. vlti. dicit. **Dñe** tu scis oia. **Nec** soluz
fecit z nouit oia. sed etiāz regit om̄ia. **Ps̄.**
Om̄ia a te expectant vt des illis escam in
tpe oportuno. **Regit** aut om̄ia p̄fecte sine
defectione **Ecc̄i. xliij.** **Om̄ia** duplicia. vnū
p̄tra vnū. **Et** nō fecit quicq̄s deesse. **Sec̄o**
regit benigne. qz sine seueritate **Sapi. xi.**
Misereris oim̄. qz oia potes. **Tertio** re-
git iuste. quia sine inordinatiōe **Sap. xij.**
Cū ergo sis iust^o. iuste oia disponis. **Ps̄.**
Ps̄. dicit. **Aperiente** te manū tuaz oia im-
plebunt bonitate. **Auertente** aut te facies
turbabunt zc. **Ecce** auctoritas mittētis q̄
tam potens tam sapiēs z tā clemēs dicere
merito p̄t̄ **Ecce** ego mitto zc. **B**

Dixi secūdo q̄ bec missio red-
ditur cōmenda-
bilis et missi dignitate. qz tractādus ē ho-
norabiliter z venerabiliter. cū d̄r. **Angelū**
meū. **Et** qm̄ hic non loqr̄tur de angelo fm̄
naturā sed fm̄ officiū. **Jobes** eni baptista
de quo ista dicta sunt nō erat angel^o p̄ na-
turam. sed fm̄ officiū. **Ideo** qlibet sacer-
dos dei. missus p̄plo in salutē. sūt dicit an-
gelus officio. **Verū** qz dicit thema nostrū
Pitto angelū meū. ex hoc dat̄ intelligi q̄
quidā est angelus nō dñi sed sat̄bane. **Idō**
de om̄ibz istis videam^o. **Primo** ergo dico
qz sacerdos itelligit̄ p̄grue p̄ angelū. **Sic**
eni scribitur. **j. Cor. xi.** **Velut** debet h̄re
velamen sup caput p̄pter angelos. **Ho. i.** p̄
pter reuerentiā sacerdotū q̄ nunciū dei sūt
Malach. ij. **Labia** sacerdotis custodiunt
scientiā. z legem requirunt ex ore eius. qz
angelus domini exercitūz est. **Ratio** hui-
us denoiationis methaphorice fm̄ **Ro-**
bertum **Holgort** super libzū **Sapi. ca. xvj.**
est. **Quia** sacerdotem decet angeluz in xj.

conditionibus imitari quod in his versibus continetur. **P**ascit et horzatur ducit rebit exci-
tat arcer. **Q**rat con gaudet punit laudar si-
ne sumptu. **P**rima igitur operatio angeli cir-
ca nos secundum ordinem istorum versuum est pascere.
Lui? exemplum habem? iij. Reg. xix. **U**bi
legimus quod angelus detulit panem et aquam
ad heliam dormientem. et famelicum inde pavit.
Surge inquit et comede. grandis enim re-
stat tibi via. **I**sto modo moraliter proprium
est sacerdotis pascere populum verbo et ex-
emplo et subsidio temporali si possit. **U**nde
petro ter signatim dicitur est. **P**asce. pasce.
pasce. **J**oh. xxi. **H**is autem dicitur est ei. pasce
agnos meos. et semel. pasce oves meas. **A**d
innuendum differentiam inter doctrinam neces-
sariam iuuenibus et senibus. **N**am senibus simplex
admonitio sufficit. **I**uuenibus vero opus
est tam verbis quam verberibus ut debite doce-
antur. **S**ecunda operatio quam angelum legimus
circa nos exercere est exhortari. **Q**uius et
emplum habem? **M**ath. ij. **A**ngelus domini ap-
paruit in somnis **J**oseph dicens. **S**urget
accipe puerum et matrem eius et fuge in egyptum.
Panc operationem imitatur sacerdos sana-
e consilia privatim suggerendo. **T**ertio tene-
tur ducere per bonam et aptam conversationem.
Exemplo **R**aphaelis **J**oh. v. **E**go inquit
angelus ducam te reducam eum ad te. **E**t sicut
victoria exercitatus est gloria boni ducis. ita
sanctitas populi attribuitur merito sacer-
dotis. **U**nde **C**risostomus de dignitate sacerdotum
libro. iij. **B**ene agente populo unusquisque pro
merito suo remuneratur. **S**acerdos autem pro
bonis omnium. **H**abebit enim propriis bonis
auream. pro acquisitione aureolam. **D**ec **C**risostomus.
Et ideo secundum eundem **C**risostomum super **M**ath. **O**-
melia. xxx. **S**acerdos est in populo sicut radix
in arbore. et sicut stomachus in corpore. **Q**uod
admodum inquit cum videris arborem cum marci-
dis foliis. intelligis quod aliqua culpa habet circa
ea radicem. **I**ta cum videris populus indisci-
plinatus et irreligiosus. sine dubio cognosce
quod sacerdotum eius non est sanus. **D**ec **C**risostomus.
Sed secundum **P**linium et **J**sidium. **E**t hi-
mologiarum ca. iij. **S**alamandra est serpens
quidam. cuius inter venena maxima vis est.
Dec si truncum radici arboris irreperit.
omnia poma eius intoxicantur et omnes ramos in-
ficat. **R**euera isto modo diabolus qui more
salamandre semper vivit in igne. radices ec-
clesie. id est sacerdotes sic intoxicat et inficit. his

diebus quod quasi omnes rami ecclesie ab eis pec-
cati venenum assumunt. **I**uxta illud **R**om. xi.
Si radix sancta et rami. et per oppositum. **S**i ra-
dix infecta et rami erunt nocui. **U**lterius dicit
Crisostomus quod sacerdos est in grege sicut stoma-
chus in corpore. **Q**uod admodum inquit medicus
quod primo ingreditur ad infirmum statim de sto-
macho eius interrogat. et eum componere festi-
nat. **Q**uia si stomachus sanus est. totum cor-
pus validum est. **S**i autem distemperatus fue-
rit totum corpus infirmum est. **I**ta si sacerdotum
integritas fuerit. tota floret ecclesia. **S**i autem cor-
ruptum fuerit omnium fides marida est. **E**t
infra. **S**icut stomachus accipiens cibum co-
quit ipsum in semetipso. et per totum corpus disper-
git. **S**ic sacerdotes accipiunt scientiam fimo-
nis per scripturas et deo. et excoquunt eas
in se. id est tractantes et medicantes apud
se uniuerso populo subministrant. **E**t in-
fra. **S**icut in corpore si membrum aliquod
fuerit infirmatum. non omnino languet et sto-
machus. **S**i autem stomachus languerit.
inueniunt et membra infirma. **S**ic si aliquis
peccaverit christianorum non omnino peccat
sacerdos. **S**i autem sacerdos fuerit in pec-
catis. totus populus conuerteret ad peccata.
Et ideo dicit **J**sidius libro. iij. de summo bo-
no ca. xxxvi. **S**acerdotes pro populorum
iniquitate damnantur. si eos aut ignorantes
non erudiant. aut peccantes non arguant.
dicente domino per prophetam. **S**peculariorum
dedi te domui israel. **S**i non fueris locus
ut custodiat se peccator a via sua mala. ille
in iniquitate sua morietur. sanguinem vero
de manu tua requiram. **Q**uartus actus ange-
licus secundum predictos versus est vehere. id est
portare. **D**efertur enim boni angelus aias mo-
rientium in celum **L**u. xvi. **F**actum est autem
ut moreretur mendiculus et portaret ab an-
gelis in sinum abrahe. **S**ic sacerdotes an-
gelici de terrenis desiderijs ad amoris ce-
lestium transferunt penitentes. quando eis
confitendo peccatis pristinis moriuntur.
Si. **P**e. ij. **P**eccatis mortui iusticie vitam.
Quintus actus angelicus est excitare. **A**c-
ti. xij. **A**ngelus domini assistit. et lumen resul-
sit in habitaculo carceris. percussitque late-
re petri excitavit eum dicens. **S**urge ve-
lociter. **E**t petrus dormiens in carcere est
peccator irretitus mala consuetudine. ia-
cet inter duos milites vinculus cathenis
duabus. et duo custodes ante ostium eius

Dominica tertia a duentus

stodiunt carcerem. Duo milites mors et demon. **P**ors insidiat corpori. **D**emon anie. **D**ue carbene amor delectandi et conficiendi. **D**uo custodes ne homo ostium confessionis creat. **P**resumptio venie et confidentia vite prolixite. **D**uic altare debet sacerdos angelus et eum corripiendo excita/re et percutere et non palpare. **S**extus acer? angelicus est arcere potestate demonum. **S**icut Raphael de Asmodeo. qui suffocauerat septem viros. **S**are **T**hob. y. **C**onfirmi/ter sacerdos debet arcere omnes malos per censuras ecclesiasticas. **D**emonas etiam per adiurationes sacras. ne nocent viris bonis. **S**eptimus actus angelicus est orare. **U**nde legitur **A**ctu. xvi. quod paulo apparuit per visum angelus in specie viri macedonis dicens. **T**ransiens macedoniam. adiua nos. **Q**ui dicitur fuisse macedonum prepositus. qui coram paulo supplicauit salutem. **S**ic sacerdos per salute populi tenet orare. **D**ecimus actus angelicus est. quia angelus? **P**rogauit penitentibus de peccatis. **L**uc. xi. **N**audium est angelis dei super vno peccatore penitentiam agente. **E**t penitentia ipsi gaudium debet esse boni sacerdotis. **N**ono angelus punit. **iij. Reg. xix. Venit angelus domini et percussit in castris assyriorum centum octoginta quingenta milia. Sic sacerdotum est sententias et communicationis serre contra corumaces et rebelles. Decimo angelorum officium est laudare. **I**sa. y. **C**lamabat alter ad alterum. et dicebant. **S**anctus. sanctus. sanctus. **D**eus deus. **P**ocertat sacerdotibus dinoscitur conuenire. **i. E**sdre. iij. **S**ic etiam sacerdotes in ordine suo ut laudarent dominum. **U**ltimo angelus est sine sumptu. **S**icut paruit in angelo **T**hob. y. qui fuit magne vilitatis et parui sumptus. **C**onfirmi/ter sacerdos relicta cupiditate teporalium. de decimis et oblationibus inuuant. **S**imiliter cum spiritualia ministeria liter largiunt. nihil pro eisdem recipiat pro mercede ne symonie victo maculent. **U**bi consequenter aduertendum quod angeli quatuor habent conditiones in quibus sacerdotes habent eos imitari. **S**unt enim immateriales siue substantie separate. intellectuales. pleni scientia et veritate. **S**unt motores orbium. et rectores hominum. **P**rimo angeli sunt immateriales. **S**piritus enim sunt. et carne et ossa non habent. **E**t tales de-**

bent esse sacerdotes per continentiam; ut morum passionum non sequantur. **I**n cuius figura dicitur est petro. **P**ro et sanguis non reuelauit tibi. **M**ath. xvi. **D**arborus de lapidibus ca. iij. dicit de aleatorio. **P**rimo quod lapis ille non generat nisi in gallis castratis. **S**ecundo quod extinguit sitim. **T**ertio quod reddit hominem honorabilem. **E**t quarto disertum. **I**ste lapis significat moraliter continentiam clericalem. qui non inuenitur nisi in his qui se refrenant a carnis desideriis propter meritum vite eterne. **M**ath. xix. **S**unt eunuchi qui semetipsos castrauerunt propter regnum celorum. **D**ec virtus extinguit sitim fornicationis carnis infecte et illicite concupiscentie. **S**ap. x. **D**ata est illis aqua de petra altissima et requies sitis de lapide duro. **L**apis durus est continentia. **D**urum est enim contra stimulum carnis calcitrare. **D**ec virtus facit hominem honorabilem. **S**icut incontinentia facit hominem confusibilem. **J**udith. xiiij. **V**na mulier fecit confusorem in domo nabuchodonosor. **D**ominum facit disertum. id est eloquentem. et acceptum in loquendo tam in oratione quam in predicatione. **E**t per oppositum sacerdotes infames de incontinentia nec digni sunt orare nec predicare. **S**unt igitur sacerdotes immateriales et substantie separate. **I**n cuius figura dicitur de **N**athan. **E**cc. xlvij. **E**t surrexit **N**athan propheta. et quasi ad se separatus a carne. **E**t de talibus angelis dicitur in **P**s. **F**acit angelos suos spiritus? **S**ecundo angeli sunt intellectuales pleni scientiis et veritate. **S**ic sacerdotes dei debent pollere scientia sacre scripture. **E**t ideo conuenientius sanxitur est de magistris et ne aliquid erigant pro licentia docendi quod aliquis magister in theologia habeatur in metropolitana ecclesia qui doceat sacerdotes. **O**mnes autem tam cathedralis quam alie ecclesie quibus suppetunt facultates habeant in gramatica qui clericos gratis instruant et etiam alios iuxta posse. **E**t ideo dicitur signatim **Aggei. i. Interroga sacerdotes legem super quo dicit **H**iero. **C**onsidera sacerdotum esse officium; interroga/ tos de lege respondere. **S**i sacerdos est. sci/ at legem domini. **S**i ignorat legem domini. ipse se arguit non esse sacerdotem. **M**alach. ij. **L**abia sacerdotis custodiunt scientiam. et legem. exquirunt de ore eius. quia**

angelus domini exercituum est. Tertio sunt motores orbium a quibus causatur et generatur quicquid inter corporalia procedit ad esse. Sic sacerdotum officium esse debet ac mouere nobiles et potentes. quorum virtute regantur subiecti ad cultum dei. **Joban. v.** dicitur de angelo qui descendebat super tempus in piscinam et mouebatur aqua. Ad quam qui primus descendebat sanabatur. **Piscina** aque est persona magne potentie. In hanc descendit angelus sacerdos vel curatus quando eius conscientiam examinat de delicijs. mouet aquam quam limitat suam potentiam ad regulas iuris diuini. Quarto angeli sunt rectores hominum et custodes. sicut sanctos. et eodem modo sacerdotes et curati qui pro subditorum animabus habent coram deo respondere. In ps. Angelis suis mandauit de te. ut custodiant te in omnibus vijs tuis. Talis igitur sacerdos quisquis fuerit vere angelus domini dici poterit. Et si non per naturam. saltem per officium et imitacionem. Qui quidem angelus mittitur a deo ad instruendum. ut dicit **Isaie. xliii.** Et est verbum domini mandatis predicatoribus. **Ite** inquit angeli veloces ad gentem conuulsam et dilaceratam. ad populum terribilem. post quem non est alius. ad gentem expectantem et conculcatam. cuius diripuerunt flumina terram eius.

Dixit tertio quod hec missio redditur commendabilis ex missionis utilitate. cui preuenerat est insistentium. cum dicitur. preparabit viam tuam ante te. id est ante offensionem tuam. Et quia hec preparatio que fit per sacerdotes in meritis fidelium. non est nisi ministerialis. Ipsi enim sunt ministri per quorum officium predicationis et doctrine. deus auctor principalis preparat corda fidelium. ut sint digna et receptacula gratie diuine. Unde **Isaie. lxi.** de sacerdotibus dicit. Vos sacerdotes domini ministri vocabimini dei nostri. Et paulus pro omnibus dicit. Ministri christi sunt et ego. Qualiter autem deus preparat corda fidelium habitum est in sermone precedenti. Ideoque hic solum restat videndum de via quomodo diuersi diuersimode in eam preparatur. Alius enim de iniurio reducitur ad viam. Alius in via deducitur per viam. Alius deducitur super viam. Alius de via educitur ad patriam. De iniurio ad viam du-

citur cecus. In via per viam ducitur iustus. In via super viam ducitur perfectus. De via ad patriam ducitur sanctus. De primo quomodo de iniurio ad viam ducitur cecus dicit **Prover. ij.** Ecce ego sepiam viam eius spinis. et sepiam eam maceria et semitas suas non inueniet. et sequetur amatores suos. et non apprehendet eos. et queret eos et non inueniet. Et dicit. **Adam** et reuerter ad virum mentis priorum. quia bene mihi erat tunc magis quam nunc. **Istud** alludit factum quod contingit circa cecos qui tunc diriguntur ad viam quando aliquid obstaculum vel impedimentum inueniunt in iniurio. Unde quando se sentiunt inter spinas aut tribulos. tunc intelligunt se non esse in via recta. et sic coguntur querere viam. **Moraliter.** Sic etiam deus volens peccatorem reducere ad viam veritatis et iusticie ponit eum inter spinas. id est mittit in eum tribulationes et angustias quibus conpungit peccatorem. non valens procedere ulterius ad peccandum reducitur ad viam salutis. Unde tribulationes sunt signa misericordie diuine. Unde **Apocal. iij.** dicit. Ego qui amo arduo. Et **Bern.** dicit. Nullus testimonium amoris eius credibile. nullum certius in vita ista quam quod desiderat propheta dicens. Corripiet me iustus in misericordia. Licet enim videretur esse iratus tunc est misericors. iuxta illud. Licet iratus fueris misericordie recordaberis. Super quod verbum dicit **Rich.** Volo irascaris mihi pater misericordie. sed ea ira quam corrigis deum. non quam excludis deum. Non enim cum irasceris sed cum te sentio iratum tunc maxime sentio te propiciam. Ad hoc enim irasceris ut sentiam iram. et sentiens corrigam quod peccavi. **De secundo** quomodo in via per viam ducitur iustus dicit **Ps.** Deduc me domine in viam tuam. et ingrediar in veritate tua. Et quasi dominus respondens dicit ibidem. Oculi mei ad fideles terre ut sedeant mecum. ambulans in via immaculata habet mihi ministrabat. Et iterum. Intelligas in via immaculata quando venies ad me. **Via** ista immaculata est via veritatis et iusticie. que dicitur immaculata. quia non patitur in se maculas viciozum. De tertio scilicet quomodo super viam ducitur perfectus. loquitur sapiens **Prover. iij.** Viam inquit sapientie monstrabo tibi. et ducam te per semitas equitatis. quas cum ingressus fueris. non artabunt gressus tui. et currus non habebis offendiculum. **Ista** tria designant

Dominica quarta aduentus

tres status. scz incipientiū. proficientiū et
pfectoriū. Incipientes deserūt malū. ideo
q̄si ceci reducunt de inuio ad viā. Profici
entes operant bonū. ideo ambulāt in viā.
Perfecti p̄ferat in bono. ideo gradiunt
sup viam. Non solū enim p̄enti sunt im
plere p̄cepta. sed etiā cōsilia. Post hos sta
rum sequit̄ alter. q̄ de viā ducitur ad patri
am. Et iste est sanctus. Ps. Deduc me dñe ī
viā eterna. i. qua itur ad eterna. Et iterū.
Deus in sancto viā tua. Dec est triplex viā
quā angelus domini. i. q̄libet predicator p̄
parat in cordibz fidelū. Nam est officū
peccatores q̄si cecos ducere de inuio ad
viām ne aberrant a salute. Iustos ducere
p̄ viām in viā ne declinent a bono. Perfe
ctos ducere super viām vt proficiāt. et per
ficiant ne cessent. Solius autē dei facere
vltimū. i. sanctum ducere de viā ad patriā
vt premium accipiat. Quod nobis p̄stare
dignetur iesus x̄ps p̄ secula b̄ndictus.

Dominica quarta in aduentu I.

Sermo X.

Miserunt iudei ab
hierosolymis Joh. i. In hac q̄r
ta dñica sc̄a mater ecclesia re
colit q̄rtu aduentū x̄pi in mentē hominis p̄
gratiā. De q̄ ipse saluator Joh. xiiij. dicit
ait. Si q̄s diligit me sermonē meū serua
bit. et pater meus diliget eum. et ad euz ve
niemus. et mansione apud eū faciemus. Et
Apocal. iij. Ego sto ad ostiū et pulso. si q̄s
mibi aperuerit. intrabo ad eū et cenabo cū
eo. Volens igitur ecclesia fideles inueni
ri paratos ad suscipiendū gratiaz huius
modi. hodie per iohannē baptistā p̄curso
rem x̄pi intonat dicens. Dirigite vias do
mini. Quā vtqz nō corporalū pedum. sed
mentalū affectionū. Teneat autē hic iohan
nes formā cuiuslibet p̄dicatoris q̄ venien
ti x̄po p̄parat viā in cordibz fidelū. Unde
significat p̄ seruū helisei de q̄ dicit. iij. Re.
iij. Vbi heliseus misit seruū suū ante se
cū baculo suo ad suscitandū puerū mortu
um. sed non surrexit puer. Per heliseū in
telligitur x̄ps. per seruū iohānes. per ba
culum p̄dicatio. per mortuū genus hu
manum. Quia sicut dicunt omnes docto
res. Iohannes per baptismū et p̄dicati
onem peccata nō dimisit. sed animas ho
minū ad x̄pi reuerentiā et audientiā prepa

rauit. Sed heliseus. i. x̄ps aduentus qui
interpretatur dei mei salutare. suscitauit
puerū. i. genus humanū mortuū a peccat
originalibz et actualibz liberauit. Sic et ho
die p̄dicatores p̄parant corda fidelū
p̄ verbū sue p̄dicationis. x̄ps autē venies
in mentē eorū. viuificat corda per gratiaz
sanctificationis. Et ideo nemo p̄dicatori
docenti tribuat quod ex ore docentis in
telligit. Quia nisi intus sit qui doceat do
centis lingua inuanū laborat. inquit Gre
go. in Dimel. penth. Quapropter ante om
nia pro gratia x̄pi p̄ spiritū sanctū nob̄ dā
da laboremus vt aliqd ad salutem de ver
bis euāgelij hodierni intelligere valeam.
Quod vt assequamur ad matrē gratie vir
ginem gloriosam recurramus salutates eaz
voce amena dicentes. Ave gratia zc. In
bis p̄missis describit̄ interrogatio facta
per iudeos de iohānis baptiste cōditione.
Circa quā tria ponuntur. Primo namqz de
scribitur querentium et interrogantiū ho
norabilis auctoritas. cū dicitur. Miserunt
iudei ab hierosolymis. Secundo describitur
stabilis beati iohānis humilitas. cū dicit.
Et cōfessus est et non negauit. Tertio sub
ditur saluatoris nostri per iohānem lau
dabilis cōmendatio. cum dicitur. Ego q̄
de baptizo in aq̄. medi. at v̄m steterē. A

Dixi primo q̄ in verbis euā
gelij p̄sentis de
scribit̄ interrogatio facta p̄ iudeos de io
hannis baptiste cōditione. cū dicit in pn
cipio. Miserunt iudei. Istud factū est circa
annū. xxx. etatis x̄pi. vt dicit m̄ḡ in scolasti
ca hi. Stabat enī iohes in deserto p̄dicās
baptismū p̄nie. Quē iudei reputabāt x̄ps
p̄pter vitē sc̄itātē. Et iō volētes certificari
de h. miserunt ad euz sacerdotes et leuitas.
Dicit autē hic Lyra. q̄ tpe p̄dicatiōis iohis
erat famosa opinio. et matie in hierlm. vbi
vigeat studiū legis et phaz q̄ x̄ps messie
eēt de prio. Prio q̄ videbāt ab eis ablatū
regnū esse. A h. fuit eis datū. p̄ signo. Be
tilij. Secundo q̄ videbāt cōpletas hebdoma
das dictas a dantele de aduentu sc̄itōz.
q̄ cōplete erāt in natiuitate x̄pi. vt dicit Dan.
it. ca. p̄pter qd messia de proximo expecta
bant. Et alia parte videbant iohānis ba
p̄tiste mirabilem natiuitatem. Secundo
eius excellentem sanctitatem et meritū vitē
Tertio eius doctrine prudentiā efficacēz